

EL APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

La revelación de Jesucristo

¹ Mizhocjimi o xipji e Jesucristo nu c'o ni jyodü dya cja ra mezhe ra zädä, ngue c'ua texe yo ɔ nte ra mbârâji nu c'o ra zädä. Nutscö e Juan, ɔ mbêppjizügö e Jesucristo. E Jesucristo o ndäjä 'naja ɔ anxe o ē jítisi c'o ra zädä. Ngue c'o rá xi'ts'iji. ² Rá xi'ts'iji c'ü na cjuana texe yo ró jandagö. Ngueje c'o o mama Mizhocjimi c'o cja ra zädä; ngueje c'o o jítisi e Jesucristo.

³ Me ra mäjä yo nte yo ra xörü yo jña'a yo. Me xo ra mäjä yo ärä ra xörüji 'ñe ätäji yo jña yo mama ja ga cja c'o cja ra zädä. Dya cja ra mezhe ra zädä yo.

Juan escribe a las siete iglesias

⁴ Nutscö e Juan, rí pen'c'ejí ne carta, nu'tsc'ejí cjuarma in cârâji cja yo yencho jñiñi a Asia. Mizhocjimi c'ü bübü; exmi bübü. Angueze ra ē ra jñüncüji ngüenda. ɔ Espiritu Mizhocjimi c'ü pëpji cja yo yencho nitsjimi, je ni 'ñeje cja Mizhocjimi nu ja manda. Mizhocjimi 'ñe ɔ Espiritu me nuc'üji na jo; ra dya'c'üji c'ü ra söya in mü'büji c'ü dya pje rí tsjijñiji. ⁵ E Jesucristo xo nuc'üji na jo. Xo ra dya'c'üji c'ü ra söya in mü'büji c'ü dya pje rí tsjijñiji. E Jesucristo 'ma mi bübü cja ne xoñijö mü o tsja texe c'ua ja nzi ma ne Mizhocjimi. Mizhocjimi o tsjapü o te'e nu 'ma ya vi ndü; ngue c'ü nda manda texe cja yo manda cja ne xoñijö mü. E Jesucristo me s'iyazüji. O 'ñembgueji libre cja ín nzhubügöji 'ma o pjödü ɔ cji cja ngronsi. ⁶ O tsjacüji ɔ ntezüji angueze; rí mandagöji co angueze. O tsjacüji rí mböcjimiji rí pëpiji Mizhocjimi c'ü ngue ɔ Mizhocjimi e Jesucristo. Xo ngueje nu Tata. Dya ra nguarü

rga ma't'ügöji e Jesucristo. Dya ra nguarü c'ü ra manda angueze texe yo cjë yo va ëjë 'ñe 'ma ya rguí nguins'i ne xoñijõmü. Je rga cjanu, amén.

⁷ Dyäräji na jo. E Jesucristo ra ëjë na yeje, je rguí 'ñeje cja ngõmü. Nutscöji rí ejmeji angueze 'ñe texe yo dya ejme, texezüji o ngambgagöji va cja ne xoñijõmü, rá jandaji angueze. Texe c'o o mbö't'ü e Jesucristo ra jñandaji 'ma ra ëjë. Yo nte texe cja yo jñiñi cja ne xoñijõmü ra huë'ëji na ngueje rva ëjë angueze. Je rga cjanu, amén.

⁸ Je mama a cjava Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji: “Ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Ya ngue rá ëjëgö. Nguetscö rí mandagö texe”, eñe.

Una visión del Cristo glorioso

⁹ Nutscö e Juan, nguezgö in cjuarmazüji. Nutscö 'ñetsc'ëji rí sufridogöji na ngueje o ntezüji e Jesucristo. Rí mandagöji co angueze. E Jesucristo dacüji c'ü rá zëzhiji; nguec'ua rí sëchiji, sido rí ätäji angueze. Nutscö mi bünc'ö cja c'e xoñijõmü c'ü ni chjü Patmos a nde cja ndeje. Je o ma zogüzügöji nu, na ngueje mi zopjü o jña Mizhocjimi yo nte. Rmí xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Mi büntsüjögö nu.

¹⁰ E Jesucristo c'ín Jmugöji o te'e c'ü ot'ü pa nu ngo. 'Na nu pa, c'ü ot'ü pa nu ngo 'ma mi bübü a Patmos, o Espiritu Mizhocjimi o tsjacü ró janda nu yo rá xi'ts'iji. Ró ärägö 'na jña mi ña me na jens'e; mi chjëntjovi 'na trompeta. Je ma ëjë cja ín xütjügö. ¹¹ O xitsi a cjava c'e jña:

—Nutscö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Nu c'o ya ngue rí jñandague, rí dyopjügue cja 'na libro c'o. Nuc'ua rí pejñegue cja yo yencho congregación c'o va bübü a Asia; 'naja c'ü bübü a Efeso, c'ü 'naja a Esmirna, 'naja a Pérgamo, 'naja a Tiatira, 'naja a Sardis, 'naja a Filadelfia, 'ñe c'ü 'naja a Laodicea, o 'ñenze a cjanu c'e jña.

¹² Nuc'ua ró jandagö a ma ín xütjü cjó mi ngue c'ü mi ña'a. Ró janda yencho lámpara c'o oro. ¹³ A nde c'o lámpara mi böbü 'na bëzo. Nuc'ü, ró janda exmi ngue 'na nte nza czazgöji. Nuc'ü, mi je'e 'naja bitu c'ü mi sät'ä hasta cja o ngua. Cja o tijmi, mi nzünt'ü 'na mbünt'ü c'ü mi ngueje oro. ¹⁴ Me ma t'öxü o ñixti. Ma t'öxü nza cja o xi'dyo; 'ñe nza cja xitsji. C'o o ndö mi 'ñetse nza cja sivi. ¹⁵ Nu c'o o ngua'a mi nza cja bronce c'ü juës'i 'ma na sant'a cja hornu. 'Ma mi ña, me ma jens'e o jña; me mi yürü nza cja na puncjü ndare. ¹⁶ Cja o jodyë mi jün'ü yencho o seje. Nu cja o ne, mi pedye 'naja tjëdyi c'ü ma mbeñe nza yeje lado. O jmi mi juëbi nza cja e jyarü 'ma nisiarü.

¹⁷ 'Ma ró janda angueze, ró nügügö cja o ngua, me ró jändügö. Pero angueze o 'ñesque o jodyë o xitsi:

—Dya rí sügue. Nguetscö e Jesucristo. Nguetscö exmi bübügö; y rá bübügö 'ma ya rguí nguarü texe. ¹⁸ Rí bübüjtjogö. Ró tügö; pero jñandga, rí bübüjtjogö. Dya cja rá tügö. Nguetscö rá cjapü ra te c'o ya ndü; ngue c'ua xo 'ñe anguezeji xo ra bübüjtjoji. ¹⁹ Rí dyopjügue nu yo in janda; nu yo ya zädä, 'ñe c'o cja ra zädä. ²⁰ I jñandague rí jüngö yencho seje cja ín jodyë. Rí böbügö a nde c'o yencho lámpara c'o ngueje o oro. Rá xi'ts'igö pje ne ra mama yo. Nu c'o yencho seje ngueje c'o cja mbörü cja c'o yencho nitsjimi. Nu c'o yencho lámpara ngueje c'o yencho nitsjimi c'o.

2

Mensajes a las siete iglesias: El mensaje a Efeso

¹ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'naja carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü c'e nitsjimi a Efeso. Rí xipjigüeji c'ü rí mangö a cjava: “Nutsö rí jüngö yo yencho seje cja ín jodyë; rí nzhodügö a nde yo yencho lámpara yo oro. ² Nu'tsc'eji in cãrãji a Efeso, rí

pārāgö texe c'ö in cjagueji. Rí pārāgö c'ü me in pëpjigueji na zëzhi; dya tögüts'üji. Xo rí pārāgö, dya in jëziji xe ra zo'c'üji nu c'ö cja na s'ö. Bübü c'ö va ã zo'c'üji, cjaþü ñaji o jña Mizhocjimi pero na s'öji. I ñu'tp'üji c'ü dya cjuana c'ö mamaji. ³ In sufridogueji na puncjü, na ngue c'ü ni 'ñejmezüji. Pero dya tögüts'üji. ⁴ Pero bübü 'na cosa c'ü dya jo c'ü in cjagueji c'ü rá xi'ts'iji. Dya cja in s'iyazüji nza cja 'ma cja vi päcägöji. Y dya cja xo pötqui s'iyaji yo nin cjuarmaji. ⁵ Rí mbeñegueji ja ma cja 'ma mi s'iyazüji 'ñe mi pötmi s'iyagueji. Nguec'ua rrã ö'tc'üji ra nzhogü in mü'bügueji. Rí tsjagueji c'ua ja nzi mi tsjagueji 'ma cja vi 'ñejmezüji. Ngue'tsc'ëji 'naja yo yencho lámpara. Pero 'ma dya ra nzhogü in mü'büji, rá ã jünügö cja o lugar c'e lámpara c'ü ngue'tsc'ëji. Nuc'ua ya ra juench'e ín jya's'ügö c'ü bübü cja in mü'bügueji. ⁶ Pero rí pārāgö bübü 'na cosa c'ü in cjagueji na jo. Me in s'ogueji c'ö cja'a nu c'ö xiji nicolaíta. Dya xo rí negö c'ö cjaji. ⁷ Nu'tsc'ëji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö in äräji yo xi'ts'iji o Espiritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Texe c'ö sido ra dyätcäji y ra s'iyazüji cja na 'ñeje c'ö o cjuarmaji, rá unüji ra ziji o fruta cja c'e za'a c'ü 'ne'e cja o huerta Mizhocjimi. Y ra bübüttöji co nutscö a jens'e", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Esmirna

⁸ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Esmirna. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö exmi bübügö y rá bübüttögö 'ma ya rguí nguarü texe. Nguetscö ró tügö; cja rron tegö na yeje. ⁹ Nu'tsc'ëji in cãräji a Esmirna, rí pārāgö me in sufridogueji na puncjü, 'ñe me sanc'üji. Nu c'ö cja'c'üji yo, mamaji c'ü je menzumüji a Israel, y c'ü ma't'üji Mizhocjimi. Dya cjuana ma't'üji Mizhocjimi, na ngueje pëpiji e Satanás

c'ü dya jo. Bë'ts'iji na puncjü, pero me in pë's'igueji na puncjü cja Mizhocjimi. ¹⁰ Dya rí sūgueji nu c'o ya ngue rí sufridoji. Dyäräji, bübü ja nzits'üji c'o ra pant'aji a pjörü. Ngueje e Satanás c'ü dya jo c'ü ra tsja. Me rí sufridogueji dyëch'a pa'a na ngueje in ejmezüji. Pero sido rí 'ñejmezüji zö ra mbö'tc'ügueji. 'Ma sido rí 'ñejmezüji, rá da'c'üji c'ü rgui bübüji co nutscö a jens'e. ¹¹ Nu'tsc'ejj o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö in äräji yo jña yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Texe c'o sido ra 'ñejmezü zö ra bö't'üji, rá unüji c'ü ra bübüji co nutscö. Dya ra möji a linfiernu c'ü xiji na yeje rga ndüji”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Pérgamo

¹² Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Pérgamo. Rí xipjigue c'ü rí mangö a cjava: “Nuzgö pedye 'na tjëdyi ín tegö. Ne tjëdyi me na mbeñe nza yeje lado. ¹³ Nu'tsc'ejj in cārāji a Pérgamo, rí pārāgö texe c'o in cjagueji. Rí pārāgö je in cārāgueji nu ja manda e Satanás. Pero sido in nānngägöji ín chjū'ü in mamaji nguetscö in Jmuzügöji. E Antipas c'ü mi ngue 'najats'üji mi sido mi nānngägö c'ü. Nuc'ü, o mbö't'üji cja in jñiñigueji nu ja manda e Satanás. Zö o mbö't'üji c'e cjuarma, pero nu'tsc'ejj sido in ejmezüji. ¹⁴ Na jo c'ü sido in ejmezüji; pero dya jo texe c'o in cjagueji. Nu c'o dya jo in cjaji, nuc'o, rá xi'tsc'öji c'o. Cārāts'üji c'o ejme c'o mi xöpü e Balaam. Nuc'ü, o dyü't'ü e Balac nguec'ua o tsjapü o tsjaji na s'o nu c'o ín mboxtitajme a Israel. O xipjiji na jo ro ziji o jñöñü c'o vi mbäsp'äji c'o ts'ita. Xo o xipjiji c'ü ma jo ro tsājā ndixü yo bëzo; yo ndixü ro tsājāji bëzo. ¹⁵ Je xo ga cjanu ga xöpü dya, nu c'o xiji nicolaíta. Dya rí negö c'o jizhiji. Nu'tsc'ejj cārā ja nzi c'o tjünt'ü a xütjü anguezeji. ¹⁶ Rí xi'ts'iji ni jyodü ra nzhogü in mü'büji.

Nu 'ma jiyö, dya ra metscö ndajme rá êcjö va a Pérgamo nu va ja in cārāgueji. Nu c'o dya ra nzhogü o mü'bü, rá cjajme chü co ne tjëdyi nu pedye ín tegö nu ngueje ín jñagö. ¹⁷ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi c'ü mi Tatagö in äräji yo jña yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Mama a cjava o Espíritu Mizhocjimi: texe c'o sido ra 'ñejmezü, rá unüji c'ü ra ziji c'e maná c'ü je va êjë a jens'e. Xo rá unüji 'naja ndojo c'ü na t'öxü. Juns'ü 'na tjü c'e ndojo c'ü dya cjó pãrã. Nguextjo c'ü ra jñü c'e ndojo nguextjo c'ü ra mbãrã c'ü”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Tiatira

¹⁸ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Tiatira. Rí xipjigue c'ü rí mangö a cjava: “Nguetscö o T'izü Mizhocjimi. Yo ín chögö 'ñetse nza cja sivi. Yo ín cuagö juës'i nza cja bronce c'ü juës'i 'ma na sant'a cja sivi. ¹⁹ Nu'tsc'ejí in cārāji a Tiatira, rí pãrãgö texe c'o in cjagueji. Rí pãrãgö in s'iyazüji 'ñe xo pötqui s'iyaji yo in cjuarmaji. Xo sido in ejmezüji; in pëpquiji na jo. Xo in sëchiji 'ma pje c'o in sufridoji. Xenda in cjagueji na jo dya, que na ngueje 'ma cja vi 'ñejmeji. ²⁰ Pero bübü 'na cosa c'ü dya jo in cjaji c'ü rá xi'tsc'öji. In ätäji c'e ndixü c'ü xiji Jezabel. Nu c'e ndixü c'ü, mama c'ü pätpä Mizhocjimi ga zo'c'üji. Pero dya cjuana nu c'o xi'ts'iji. Nu c'ü cja'a, onpü yo ín ntegö. Nguec'ua c'o ya chjüntü 'ñe c'o dya be chjüntü nde jyëztjo ga tsjaji na s'o. Yo bëzo tsäji o ndixü; yo ndixü tsäji o bëzo. Xo siji c'o jñönü c'o päsp'äji c'o ts'ita. ²¹ Nuzgö ya mezhe ró xipji c'e ndixü Jezabel ra nzhogü o mü'bü c'ü dya cja ra tsja na s'o. Pero dya pje ätcä. Sido cja c'o na s'o. ²² Dyäräji dya. Rá cjapü c'e ndixü ra zö'dyë me ra sufrido na ngueje me cja na s'o. Xo nzitjo nu c'o xo cja c'ua ja nzi ga tsja angueze, me xo

rá cjäpü ra sufrido c'o; 'ma dya ra nzhogü o mü'büji. ²³ Nu c'o tjünt'ü a xütjü c'e ndixü, nuc'o rá pö't'ü c'o. Nuc'ua texe ín ntegö ra mbārāji nguetscö rí pätpā texe o mü'bü yo nte. Rí pārāgö texe c'o cjiñi anguesji. Rá nzhocüts'üji nzi 'najats'üji c'ua ja gui tsjagueji. ²⁴ Cārāts'üji c'o dyaja a Tiatira c'o dya ätäji c'o xöpü c'e ndixü. Mama c'e ndixü c'ü ni jyodü rí tsjaji texe c'o na s'o c'ua ja nzi ga ne e Satanás c'ü dya jo. Rí xi'ts'iji, dya rí tsjagueji c'ua ja nzi ga xöpü c'e ndixü. ²⁵ Nu'tsc'ejí nguextjo c'ü rí ö'tc'üji, sido rí dyätcäji hasta 'ma cja rá ěcjö. ²⁶ Nu c'o ra sido ra tsja c'ua ja nzi rgá negö hasta 'ma cja rá ěcjö; nutscö rá unüji c'ü ra mandaji cja yo jñiñi cja ne xoñijöümü. ²⁷ Rá unügö c'ü ra mandaji c'ua ja nzi o dyacü mi Tatagö c'ü rí mandagö. Me na zëzhi rgá mandaji; ra chjëntjovi nza cja 'ma pärāji na zëzhi o s'äbā co 'na vara c'ü t'ëzi, ra chädätjo yo. ²⁸ Nutscö rí chjëntjobe c'e seje c'ü xenda na zö ga juëbi 'ma xörü. Nu c'o ra tsja c'ua ja nzi rgá negö, rá unüji c'ü me ra mājāji cja ín Jmigö. ²⁹ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö, in ärāji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

3

El mensaje a Sardis

¹ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Sardis. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö rí täcjö o Espíritu Mizhocjimi c'ü ín Tatagö c'ü pëpji cja yo yencho nitsjimi. Nuzgö xo rí jüngö yo yencho seje. Nu'tsc'ejí in cārāji a Sardis, rí pārāgö texe c'o in cjagueji. Mamaji c'ü me in pëpjigueji na puncjü para nutscö. Pero rí pārāgö na jo in chjëntcjeji añima na ngueje dya pje in ätcägöji. ² Tsjijñiji, ra nzhogü in mü'büji. Na ngueje dya cja nda in cjagueji c'o na jo. Zëzhigueji ngue c'ua rí

tsjagueji c'o na jo. Na ngueje ya ró nugö c'ü bē'ts'iji rí tsjagueji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. ³ Rí mbeñegueji ǒ jña Mizhocjimi c'ü o jí'ts'iji; rí dyätägueji. Nu 'ma dya ra nzhogü in mü'bügueji, rá ěcjö nu hora c'ü dya in tepqueji; rá ě jün'c'üji ngüenda. ⁴ Cãrã ja nzits'üji a Sardis c'o na t'öxü ǒ mü'bü nza cja 'na bitu c'ü na t'öxü, na ngueje ätcägöji. Na ngueje ätcägöji y dya cjaji c'o na s'o, ra nzhodüji co nutscö a jens'e nu ja dya bübü c'ü na s'o. ⁵ A cjanu ra nzhodü a jens'e co nutscö texe c'o sido ra dyätcägö. Ra jyeji c'ü na t'öxü. C'o ǒ tjüji je juns'ü nu cja c'e libro nu ja juns'ü ǒ tjü nu c'o ra bübü'tjo. Dya rá borragö ǒ tjüji cja c'e libro. Nuc'o, rá xipjigö mi Tatagö a jens'e ngue ín ntegö c'o. C'o ǒ anxe Mizhocjimi, xo rá xipjigö a cjanu c'o. ⁶ Nu'tsc'ejí ǒ ntets'üji Mizhocjimi, in äräji yo xi'ts'iji ǒ Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Filadelfia

⁷ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Filadelfia. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nguetscö ǒ T'izgö Mizhocjimi; dya pje bübüzügö c'ü na s'o. Texe c'o rí mangö na cjuana c'o. Nguetscö ǒ mboxbëchezgö e David, nguetscö rá mandagö a jens'e 'ñe cja ne xoñijöümü. Texe c'o rí negö ra zädä; nuc'o ra zädä c'o. Texe c'o dya rí negö ra zädä; nuc'o dya ra zädä c'o. Dya cjó xo ra ts'axcü. ⁸ Nu'tsc'ejí in cãrãji a Filadelfia, rí pãrãgö texe c'o in cjagueji. Rí pãrãgö c'ü dya pje nda zé'ts'igueji; pero sido in ätcägöji ín jña; sido in nãnnägöji ín chjü. Ya ró xocüts'ügöji 'na ngoxtji ngue c'ua rí pëpquiji. Nu c'e ngoxtji dya cjó sö ra ngot'ü c'ü. ⁹ Cãrã c'o ne ra ts'axc'üji. Nuc'o, je menzumü a Israel c'o. Anguezeji mamaji ma't'üji Mizhocjimi cja ǒ nitsjimi anguesji. Pero dya cjuana c'ü mamaji na ngueje ngue e Satanás c'ü je pëpiji. Dyärãji

dya. Rá cchapügö ra ëji cja in jmiegeji. Ya ra ndüñijömmüji rgá matcügöji. Rá cchapügö anguesji ra mbäräji c'ü ró s'iyats'ügöji. ¹⁰ Ra zädä c'ü me ra sufrido texe yo cärä cja ne xoñijömmü. Pero rá pjö'c'ügöji c'ü dya rí sufridogueji c'o pa'a c'o; na ngueje sido in sêchigueji gui 'ñejmezüji. ¹¹ Dya ra metscö ndajme rá êcjö. Sido rí 'ñejmezüji ngue c'ua rá da'c'üji 'na corona a jens'e na ngueje in pëpquiji. 'Ma dya sido rí 'ñejmezüji, dya rá da'c'üji 'ma. ¹² Texe c'o sido ra 'ñejmezü, rá cchapügö ra bübüji a jens'e co Mizhocjimi c'ü mi Tatagö. C'ua ja nzi ga cja o columna cja 'na templo, dya 'ñömmü, je xo ga cjatjonu anguezeji, dya ra mbedyeji nu, ra bübütoji co Mizhocjimi. Nutscö rá jüsp'üji ngue o t'i Mizhocjimi c'ü mi Tatagö. Xo rá jüsp'üji o tjü c'ü o jñiñi Mizhocjimi c'ü mi Tatagö, na ngueje je ra menzumüji cja c'e jñiñi c'ü. Nu c'e jñiñi ngueje a Jerusalén nu cja dadyo c'ü rguí 'ñeje a jens'e. Ngue 'ma ya rguí nguins'i e jens'e 'ñe ne xoñijömmü nu bübü dya. Xo rá jüsp'ügöji ín chjü'ü nu cja dadyo. ¹³ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi, in äräji yo xi'ts'íji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Laodicea

¹⁴ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü c'e nitsjimi a Laodicea. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Texe c'o rí mangö na cjuana c'o. Texe c'o rí mangö ra zädä c'o. Texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi nguetscö ró ät'ägö c'o. ¹⁵ Nu'tsc'ejí in cäräji a Laodicea, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Nu'tsc'ejí dya in mangueji c'ü dya in ejmezüji. Pero dya xo in ejmezügöji co texe in mü'büji. Na jê nzhodü in mü'büji co nutscö. Pötjo ri 'ñejmezüji co texe in mü'büji. O 'ma jiyö, pötjo ri mangueji c'ü dya in pácäji. ¹⁶ Zö in mamaji c'ü in ejmezüji, pero dya in

ejmezüji co texe in mü'büji. Nuzgö me rí s'ogö c'o in cjagueji; nguec'ua ya ngue rá mangö c'ü dya rí pã'c'ãgöji. ¹⁷ Nu'tsc'ejí in mangueji in pë'sc'ejí na puncjü, dya pje bē'ts'íji cja in mü'büji, dya pje xe ni jyonc'üji. Juentsc'ejí, dya in unüji ngüenda c'ü dya pje in pë'sc'ejí. In chjëntcjeji nza cja 'naja ngorö c'ü örü pje ra zi; xo ojtjo bitu pje ra jye'e. ¹⁸ Rã zo'c'ügöji nu c'ü ni jyodü rí tsjagueji ngue c'ua rí pë's'íji na puncjü. Ni jyodü ra nzhogü in mü'bügueji. Ni jyodü rí unüji ngüenda c'ü dya pje in pë's'íji, y rí 'ñejmezüji co texe in mü'büji. Rí dyötcüji o oro, rá da'c'üji. Rí dyötcüji o bitu c'o na t'öxü, rá da'c'üji, ngue c'ua dya cja rí tsejeji nza cja c'o dya je o bitu. Xo rá da'c'üji o unguento rí tsos'ü in chöji, ngue c'ua ra xogü in chöji rí jñandaji. ¹⁹ Texe yo rí s'iyagö, rí huënc'h'íji rgá zopjüji ngue c'ua ra nzhogü o mü'büji. Nguec'ua rí tsjacjuanagueji ra nzhogü in mü'bügueji. ²⁰ Dyäräji dya. Rí böbügö cja ngoxtji c'ü ngueje in mü'bügueji, rí zenguats'ügöji. 'Ma cjö c'o ra dyätcä ín jñagö, 'ma ra nzhogü o mü'bü, ya ri 'natjo ín mü'bügöbe; ya rá dyocjöbe. ²¹ Texe c'o ra tsja c'ua ja nzi rgá negö, rá unüji c'ü ra mimiji jmu co nutscö. Je a cjanu, nutscö ró cjagö texe c'ua ja nzi va ne mi Tatagö a jens'e; nuc'ua 'natjo c'ua ró mimigöbe Jmu. ²² Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö, in äräji yo xi'ts'íji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

4

La adoración en el cielo

¹ Nuc'ua o nguarü yo jña'a yo o xitsi e Jesucristo ja cja yo yencho nitsjimi. Nuc'ua ró jandagö 'na ngoxtji a jens'e c'ü mi sjocütjo. Ró ärägö c'ua c'e jña c'ü ya vi zocü. O ña na jens'e nza cja 'na trompeta. Je o xitsi a cjava c'e jña'a:

—Je rí 'ñecje a 'ñecjua a jens'e. Rá jí'ts'i c'o cja ra zädä, o xitsi c'e jña.

² Nuc'ua o Espíritu Mizhocjimi o jítsi nu yo rá xi'ts'iji. Ró janda a jens'e 'na trono nu ja mimi nu c'ü manda. Mi junrü 'naja cja c'e trono. ³ Nu c'ü mi junrü cja c'e trono me mi juës'i nza cja c'o ndojo c'o xiji jaspe 'ñe cornalina. Mi böbü 'na arco iris cja c'e trono. Nu c'e arco iris me mi juëbi nza cja c'o ndojo c'o na c'anga c'o xiji esmeralda. ⁴ Xo mi järä c'o dyaja trono c'o mi veinticuatro. A nde'e c'o, mi bübü c'e trono nu ja mimi nu c'ü manda. Nzi 'naja c'o veinticuatro trono mi junrü 'naja tita. Nuc'o, mi je'e bitu c'o na t'öxü c'o. Mi junt'üji o corona c'o oro o ñiji, na ngueje mi manda c'o. ⁵ Me mi juëbi, me mi pjäjnä, me mi yürü; je ma ëjë cja c'e trono c'ü mi bübü a nde. A jmi c'e trono mi järä yencho sivi. C'o yencho sivi ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü pëpji cja yo yencho nitsjimi. ⁶⁻⁷ A jmi c'e trono xo mi bübü c'ü mi nza cja 'na zapjü c'ü mi nza cja vigrío.

Ró janda nzi 'naja lado c'e trono. Mi nziyo c'o mi böbü cja c'e trono. Nu c'ü ot'ü exmi nza cjatjo 'na león; c'ü na yeje exmi nza cjatjo 'na toro; c'ü na jñi exmi nza cjatjo o jmi 'na nte. C'ü na nziyojo exmi nza cjatjo 'na águila c'ü mi pjüjuaja. Nza nziyo c'o, me mi qui'i na puncjü o ndö cja o jmiji 'ñe cja o xütjüji. ⁸ Nza nziyo c'o, nzi 'naja mi peje 'ñanto o juajaji. Nzi 'naja o juajaji me mi qui'i na puncjü ndö a xes'e 'ñe a mbo. Nza nziyo c'o mi bübü, nuc'o, tøjöji xömü ndempa. Dya söyaji ga tøjöji. Nu c'ü tøjöji je a cjava: Me na sjü Mizhocjimi nu ín Jmugöji nu sö ra tsja texe. Me na sjü na sjü nu.

Nujnu exmi bübü, y exi bübü; y 'ma ya rguí nguins'i ne xoñijöümü, sido ra bübütjo.

⁹ C'o nziyo, ma't'üji nu c'ü junrü cja c'e trono. Mamaji c'ü me na nojo Mizhocjimi nu c'ü exi bübü para siempre.

Unüji na pöjö angueze. ¹⁰Ma ma't'ü Mizhocjimi c'o nziyo, nuc'ua c'o veinticuatro tita xo ndüñijöümüji a jmi nu c'ü junrü cja c'e trono. Nuc'ua ma't'üji angueze c'ü exi bübü para siempre. Nuc'ua c'o o coronaji je jumüji cja ngua o trono nu c'ü manda texe. Mamaji a cjava:

¹¹ Nu'tsc'e ngue'tsc'e ín Jmuts'ügöjme 'ñe ín Mizhocjim-its'ügöjme.

Ngue'tsc'e i dyät'ä texe yo bübü, texe yo cja'a.

Mi ñegue c'ü ro bübü yo, nguec'ua i dyät'ä yo.

Nguec'ua ni jyodü texeji ra ma'tc'ügueji, ra mamaji c'ü me na nojots'ügue na ngueje me na zè'ts'igue; i dyät'ägue texe yo.

5

El libro y el Cordero

¹ Nuc'ua nu c'ü mi junrü cja c'e trono, ró janda mi tjé 'na libro c'ü mi 'mans'a. Mi tjé cja o jodyë. C'e libro mi t'opjü a mbo'o 'ñe a xes'e. Mi yencho tjüjmü c'o mi tjüt'ü. ² Nuc'ua ró janda c'ua 'na anxé c'ü me na zèzhi c'ü mi mapjü na jens'e. Mi mama a cjava:

—¿Cjó ngue c'ü sö ra xücü yo tjüjmü ngue c'ua ra nu'u ne libro?, o mama a cjanu c'e anxé.

³ Pero dya mi sö cjó ro xücü ro nu'u c'e libro; ne ri ngueje c'o mi bübü a jens'e, ne ri ngueje c'o mi bübü cja ne xoñijöümü, ne ri ngueje 'naja c'o ya vi ndü ro sö ro xo's'ü.

⁴ Nutscö me ró huëgö na puncjü na ngueje dya cjó ch'öt'ü c'ü ro tsja texe c'ua ja nzi ma ne Mizhocjimi. Nguec'ua dya cjó mi sö cjó ro xo's'ü c'e libro c'ü ro nu'u cja rron xörü.

⁵ Nuc'ua 'naja c'o tita o xitsi a cjava:

—Dya rí huë'ë. Jñanda, bübü 'naja nu sö ra xo's'ü ne libro y ra xücü yo yencho tjüjmü para ra xörü. Ngueje nu o ndöpü c'ü dya jo, 'ma o ndü va ngötcüji ín nzhübügöji; o bëzhi c'ü dya jo. Ngueje nu me na zèzhi nu jüsp'üji o tjü'ü

León. Je mboxbëche cja e David c'ü mi mboxbëche cja e Judá, o xitsi a cjanu.

⁶ Nuc'ua ró janda 'naja Ts'imë c'ü mi böbü a nde c'e trono 'ñe c'o tita 'ñe c'o nziyo c'o mi böbü cja c'o o lado c'e trono. Nu c'e Ts'imë mi 'ñetse c'ü vi bö't'ü c'ü. Mi peje yencho o ts'imota; cja na yencho o ndö'ö c'o mi qui'i. C'o yencho o ndö'ö ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü je däjä ra ë pëpji texe cja ne xoñijö mü. ⁷ C'e Ts'imë o ndë c'e libro c'ü mi tjë nu c'ü mi junrü cja c'e trono. ⁸ 'Ma o ndë c'e libro, nuc'ua nu c'o nziyo c'o mi böbü cja o lado c'e trono, 'ñe c'o veinticuatro tita o ndüñijö müji a jmi c'e Ts'imë, o ma't'üji. Nzi 'naja c'o tita mi jünji 'naja bizhi c'ü ngueje arpa. Xo mi tüji nde 'najaji 'na s'äbä c'ü ngue oro. C'o s'äbä mi nizhi o nguichjünü c'o ma jo ma jyärä. Nu c'o nguichjünü, ne ra mama c'o jña c'o ni dyötü Mizhocjimi yo o nte. ⁹ Nuc'ua c'o nziyo c'o mi bübü 'ñe c'o tita mi ma't'üji Mizhocjimi mi töjöji 'na himno c'ü cja dadyo. Mi mamaji a cjava:

Nu'tsc'e i tsja texe c'ua ja nzi va ne Mizhocjimi, nguec'ua o sö i chj'ë ne libro, rí xücü rí ñu'u.

Sö rí tsjague na ngueje o bö'tc'ügue. I pjödügue in tsji vi tsjõ'tp'ü o nzhubü yo nte texe cja ne xoñijö mü.

Zö pje ma jñiñi cārāji, zö pje ma jña ñaji, zö pje ma razaji, i tsjõ'tp'üji o nzhubüji.

Nguec'ua 'ma cjó c'o ra 'ñench'ets'ü o mü'bü, Mizhocjimi ra tsjapü o t'i c'o.

¹⁰ I tsjapüji jmuji, 'ñe mböcjimiji ngue c'ua pëpji ín Mizhocjimigöji.

Ra mandaji cja ne xoñijö mü, je mi mamaji a cjanu.

¹¹ Nuc'ua ró janda me ma puncjü anxe c'o mi böbü a ñünü. A nde anguesji mi bübü c'e trono 'ñe c'o nziyo c'o mi böbü a ñünü c'e trono, 'ñe c'o tita. C'o anxe mi cārā na

puncjü millón. Ró ärä mi ña c'o anxe. ¹² C'o anxe me mi tōjōji na jens'e. Mi mamaji a cjava:

Nu ne Ts'imě nu o bö't'ü, o tsja texe, nguec'ua rá ma't'üji angueze. Nunu me na nojo nu.

Nunu sō ra tsja texe nu. Nunu me pēs'i texe c'o ni muvi nu.

Nunu pārā texe nu; me na zēzhi.

¹³ Nuc'ua ró ärä texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi c'o cārā a jens'e 'ñe cja ne xoñijōmü, 'ñe a mbo e jōmü, 'ñe c'o cālā cja e ndeje. Mi tōjōji; mi mamaji a cjava:

Rí ma'tc'üjme nu'tsc'e Mizhocjimi in junrū cja e trono.

Xo rí ma'tc'üjme nu'tsc'e Jesucristo ngue'tsc'e c'e Ts'imě c'ü o bö't'ü.

Me na nojots'üvi, me na zē'ts'igüevi.

Sido rá ma'tc'üjme; dya ra nguarü c'ü rá ma'tc'üjme, je mi mama a cjanu c'o.

¹⁴ O ndünrū c'ua c'o nziyo c'o mi böbü a ñünü c'e trono. O mamaji:

—Je rga cjanu, amén.

Nuc'ua c'o tita o ndüñijōmü, o ma't'üji Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo c'ü e Ts'imě.

6

Los siete sellos

¹ Nuc'ua ró janda c'e Ts'imě o xücü 'naja c'o tjüjmü c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua 'naja c'o nziyo c'o mi bübü. 'Ma mi ña'a, mi ärägö nza cja c'ü mi pjäjnä. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ē jñanda.

² Ró janda c'ua 'na pjadü c'ü ma t'öxü. Nu c'ü mi chägä, mi jün 'na arco yo flecha. O ch'unü 'na corona nza cja c'ü juns'ü yo manda. Angueze ya vi ndöpü na puncjü c'o üvi. O mbedye o ma ndöpü c'o dyaja c'o üvi.

³ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na yeje tjüjmü c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua mi ña c'ü na yeje c'o nziyo c'o mi bübü. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ã jñanda.

⁴ Nuc'ua o mbedye c'ua c'ü 'naja pjadü. Ma mbaja c'e pjadü c'ü. Nu c'ü mi chägä, o ch'unü 'na tjëdyi c'ü me ma nojo. O ch'unü c'ü ro tsjapü ro tsja chü yo nte'e cja ne xoñijöümü. Nguéc'ua ra pötü rgá mbö't'üji.

⁵ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na jñi'i c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua c'ü na jñi'i c'o mi bübü. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ã jñanda.

Nuc'ua ró janda c'ua 'naja pjadü c'ü ma potjü. Nu c'ü mi chägä, mi jün'ü 'na t'ëzi c'ü ni pesaji. ⁶ Ró ärä c'ua 'na jña c'ü je ma ëjë a nde'e cja c'o nziyo c'o je mi bübü a ññü c'e trono. Nu c'e jña'a je o mama a cjava:

—Yo nte 'napa ra pëpjiji ngue c'ua ra ndömüji 'na kilo ndëxü. 'Napa ra pëpjiji ngue c'ua ra ndömüji jñi kilo cébara. Y rguj jyodü ra mbötpüji nguenda c'ü dya ra s'odüji o aceite 'ñe o vino.

⁷ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na nziyo c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua c'ü na nziyo c'o mi bübü. O mama a cjava:

—Xä'dä, rí ã jñanda.

⁸ Nuc'ua ró janda c'ua 'naja pjadü c'ü ma c'axt'ü. Nu c'ü mi chägä, mi xiji ngueje nu pö't'ü yo nte nu. Cja o xütjü ma ëjë nu c'ü xiji Hades nu ja cãrä c'o tũ'ü. O ch'unüvi sjëtsi ro mbö't'üji c'ü na nziyo parte yo nte yo cãrä cja ne xoñijöümü. Ro mbö't'üji co tjëdyi, co tjiymi, 'ñe co yo animal yo na sate yo cãrä cja ne xoñijöümü. Xo o tsjapüvi o zö'dyë na puncjü nte, ngue c'ua o ndüji.

⁹ C'e Ts'imë o xücü c'ü na tsi'ch'a c'o mi tjüt'ü c'e libro. Nuc'ua ró janda c'ua 'na altar. A jöümü c'ü e altar ró janda c'o o aljma nu c'o vi bö't'ü na ngueje o 'ñejmeji o jña'a

Mizhocjimi y mi xipjiji c'o nte e Jesucristo ngueje c'ü ín Jmugöji. ¹⁰ Anguezeji o mapjüji c'ua na jens'e. Mí mamaji a cjava:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, me na zē'ts'igüe, in mandague texe. Me na sjü'ütsc'e. Texe c'o in mangue na cjuana c'o. ¿Hasta jinguã rí jñünpü ngüenda c'o nte cja ne xoñijömmü c'o o mbötcüjme, rí tsjapüji ra sufridoji na ngueje o mböcüzüjme ín tsijjme?, o mamaji a cjanu.

¹¹ O ch'unü nzi 'naja anguezeji 'naja bitu c'ü ma t'öxü. O sjipjiji xe ro nde'beji ts'iquë cja ro zäs'a c'o o cjuarmaji c'o o pëpi Mizhocjimi c'o xo ro bö't'ü.

¹² Ró janda c'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na 'ñanto c'o mi tjüt'ü c'e libro. Me mi mbĩ'í c'ua ne xoñijömmü. E jyarü o pocü nza cja bobitu. E zana mi 'ñetse nza cja cji'i. ¹³ Yo seje a jens'e o ndögü a xes'e ne xoñijömmü, c'ua ja nzi ga jyäbä o higo c'o dya be tã'ã, 'ma vü na zëzhi e ndajma ga juant'a c'e za'a. ¹⁴ E jens'e o 'ñetse o 'mans'a nza cja 'ma 'mans'a 'na libro; ya mi ojtjo. Texe yo t'eje 'ñe yo ts'ixoñijömmü a nde cja ndeje o 'ñömmüji. Dya cja mi junrüji c'ua ja je mi junrüji. ¹⁵ Nuc'ua yo nte cja ne xoñijömmü o tsjöjõji cja cueva c'o tjocü cja ndojo cja yo t'eje. O tsjöjõ yo rey 'ñe yo gobernador 'ñe yo manda xondaro 'ñe yo pë's'i na puncjü merio 'ñe yo na zëzhi 'ñe yo pje nde pjëzhi, 'ñe texe yo dyaja nte. ¹⁶ Yo nte o xipjiji a cjava c'o t'eje 'ñe c'o ndojo:

—Tunügueji a xes'ezügöjme. A cjanu rí tsopcüjme nguec'ua dya ra jñandgajme Mizhocjimi c'ü junrü cja e trono; dya xo ra jñandgajme e Jesucristo c'ü e Ts'imë. Anguezevi me ra jñüncüjme ngüenda ra tsjacüjme rá ma sufridojme. ¹⁷ Na ngueje ya o säjä c'e pa'a c'ü me na s'ëzhi. Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo me ra tsjacüjme rá sufridojme. ¿Cjó ngue c'ü ra sö ra böbü cja o jmivi? Dya cjó sö. Je a cjanu o mamaji.

7

Los señalados de las tribus de Israel

¹ Nuc'ua ró janda c'ua nziyo anxe. Mi böbüji cja yo nziyo 'nanguarü cja ne xoñijõmü. Mi pënc'h'iji na jo yo nziyo ndajma cja nu xoñijõmü; ngue c'ua dya ro vü'ü e ndajma cja ne xoñijõmü, ne ri ngueje cja e ndeje. Ne xo ro juant'a yo za'a. ² Ró janda c'ua c'ü 'naja anxe. O mbes'e nu ja ni mbes'e e jyarü. Nuc'ü, mi jün 'na sello ngue c'ua ro meya nu c'o ngueje o t'i Mizhocjimi c'ü bübüjtjo. O mapjü na jens'e, o zopjü c'o nziyo anxe c'o vi ch'unü poder ro s'odü ne xoñijõmü 'ñe e ndeje. O xipjiji a cjava:

³ —Dya be rí s'odüji ne xoñijõmü ne ri ngueje e ndeje ne ri ngueje yo za'a. Cja rí s'odügueji c'o, 'ma ya rá cjuarü rá meyajme yo o nte ín Mizhocjimigõji. Rá meyajme cja o ndë'ë yo.

⁴ Ró ärägö ja nzi mi sö nu c'o o meyajji. O zäs'ä ciento cuarenta y cuatro mil yo nte yo mboxbëche cja c'o doce o t'i e Israel. ⁵ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Judá. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Rubén. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Gad. ⁶ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Aser. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Neftalí. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Manasés. ⁷ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Simeón. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Leví. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Isacar. ⁸ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Zabulón. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e José. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Benjamín.

La multitud vestida de blanco

⁹ Nuc'ua ró janda c'ua; mi cãrã me na puncjü nte c'o dya cjó mi sö ro mbezhe. Vi 'ñejeji texe cja yo ndajñiñi

'ñe texe cja yo jñiñi. Mi ñaji c'o pje nde ma jña, 'ñe pje nde ma razaji. Mi böbüji cja o jmi c'ü junrü cja c'ü e trono 'ñe cja o jmi c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo. Mi jeji bitu c'ü ma t'öxü. Mi jünji o dyë 'mājmā. ¹⁰ Mi mapjüji na jens'e, mi mamaji a cjava:

Nunu o jocüzüji ín mü'büji ngueje ín Mizhocjimigöji nu je junrü cja e trono 'ñe e Ts'imë nu ngueje e Jesucristo, je o mamaji a cjanu.

¹¹ Nuc'ua texe c'o anxe mi böbüji. A nde anguesji mi bübü c'e trono 'ñe c'o tita 'ñe c'o nziyo c'o mi bübü. Nuc'ua c'o anxe o ndüñijöümüji a jmi'i c'ü e trono. Cjanu o ma't'üji Mizhocjimi. ¹² O mamaji a cjava:

Je xo rí mangöjme a cjanu, amén. Ngue'tsc'e ín Mizhocjimits'ügöjme rá ma'tc'üjme.

Me na nojots'ügue, in pãrãgue texe. Ngue'tsc'e rá da'c'üjme na pöjö. Ngue'tsc'e rá süc'üjme. Ngue'tsc'e me na zë'tsc'e, sö rí tsjague texe. Je rga cjatsc'e nu texe yo cjë'ë 'ñe 'ma ya rguí nguarü ne xoñijöümü. Amén.

¹³ Nuc'ua 'naja c'o tita o dyönnü, o xitsi a cjava:

—Nujyo je'e na t'öxü, ¿cjo in pãrãgue cjó ngueje yo, 'ñe ja vi 'ñeji?, o 'ñenze.

¹⁴ Ró xipji c'ua a cjava:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañümü, dya rí pãrãgö. Xitsigö cjó ngueje yo, na ngueje in pãrãgue, ró embe.

Cjanu o xitsi c'ua angueze:

—Nujyo nguejyo vi sufrido na puncjü na ngueje o 'ñe-jmeji e Jesucristo c'ü o pjödü o cji o ndintspi o mü'büji. O mbedyeji o bituji; o ch'öxcüji co o cji e Ts'imë. ¹⁵ Nguec'ua ya je cãrãji a jmi Mizhocjimi nu junrü cja ne trono. Nujyo, ma't'üji Mizhocjimi xöümü ndempa nu va ja bübü angueze. Mizhocjimi ngue nu ra mbörüji nu; dya pje ra bëzhiji.

¹⁶ Dya cja ra zant'aji; ne xo ra neji o ndeje. Dya xo ra

zant'aji e jyarü; ne ra zö'öji c'ü rrã pa'a. ¹⁷ Na ngueje e Ts'imë e Jesucristo nu je bübü a nde cja ne trono ra mbörüji, ngue nu ra unüji c'ü ra ziji; nguec'ua ra bübüttöji. Mizhocjimi ra ndintspi texe yo o nguizhöji. Dya cja pje ra mbeñeji.

8

El séptimo sello y el incensario de oro

¹ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na yencho c'ü mi tjüt'ü c'e libro. O zö nde hora c'ü dya cjó mi ña, y dya cja pje mi ärägö. ² Nuc'ua ró janda c'o yencho anxe c'o böbü a jmi Mizhocjimi. Nuc'ua o ch'unüji c'ua yencho trompeta. ³ O ëjē c'ua c'ü 'naja anxe o ë böbü a jmi cja c'e altar c'ü oro c'ü bübü a jmi c'e trono. Mi cjü's'ü 'na incensario c'ü mi ngueje oro. Cjanu o ch'unü na puncjü nguichjüjnü; ngue c'ua ro mbä's'ä cja c'e altar ro huanba c'o jña c'o vi dyötü Mizhocjimi texe c'o o nte. ⁴ Nuc'ua c'ü o bipji c'ü e nguichjüjnü o nguins'i cja c'o o dyë'ë c'ü e anxe. O zät'ä a jmi Mizhocjimi co nu c'o vi dyörü c'o o nte angueze. ⁵ Nuc'ua c'ü e anxe o nich'i c'e incensario o ndësivi c'o ma qui'i cja c'ü e altar. Cjanu o mbodü c'ua cja ne xoñijöümü. Nuc'ua o pjäjnä c'ua. Me mi juëbi, me mi yürü; me mi mbĩ'ĩ ne xoñijöümü.

Las trompetas

⁶ Nuc'ua c'o yencho anxe c'o mi jün c'o yencho trompeta o mba's'üji c'ua, ro mbë'biji.

⁷ Nuc'ua c'ü ot'ü anxe o mbë'bi o trompeta. Nuc'ua o jyäbä c'ua o ngündo 'ñe o sivi c'o mi chjanavi o cji'i. Je jyäbä cja ne xoñijöümü. C'ü na jñi parte ne xoñijöümü o ndë'ë. Xo o ndë'ë c'ü ni zö na jñi yo za'a. Xo o ndë'ë texe yo pjindyö.

⁸ C'ü na yeje anxe o mbë'bi c'ua c'ü o trompeta. Nuc'ua mi 'ñetse nza cja 'na trat'eje c'ü ma tjë'ë, o ma zo'o cja

ndeje nu cja mar. Nuc'ua c'ü ni zö na jñi c'ü e mar o mbëzhi cji'i c'ü. ⁹ Cjanu o ndü'ü c'ua c'ü ni zö na jñi c'o mi cãã cja o mar. Nuc'ua c'ü ni zö na jñi c'o barco o chjorüji.

¹⁰ C'ü na jñi anxe o mbë'bi c'ua c'ü o trompeta. Cjanu o ndögü a jens'e 'na tanseje, ma yot'ü nza cja 'na trasivi. Je ma zo'o cja c'ü na jñi parte yo ndare 'ñe yo mbereje. ¹¹ Nu c'ü e tanseje mi chjũ Ajenjo c'ü ne ra mama na cjõ. Nuc'ua c'ü na jñi parte yo ndeje o jyärä na cjõ'õ. O ndü na puncjü nte na ngueje yo ndeje ya me vi cjõnt'ü.

¹² C'ü na nguiyo anxe o mbë'bi c'ua c'ü o trompeta. O s'odü c'ua c'ü na jñi e jyarü; 'ñe c'ü na jñi e zana. Xo 'ñe c'ü na jñi parte yo seje. Exco juench'e c'ua c'ü na jñi o siviji. Nuc'ua c'ü na jñi 'ma ndempa 'ñe c'ü na jñi 'ma xõmü; dya cja mi jya's'ü c'ua.

¹³ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü mi pjüjuaja a nde'e a jens'e. Ró ärä mi mapjü na jens'e, o mama:

—C'o jñi anxe ya ngue ra mbë'biji c'o jñi trompeta. Juejme yo nte yo cãrã cja e xoñijõmü na ngueje me ra sufridoji 'ma ra mbë'biji c'o trompeta, o mama a cjanu c'e anxe.

9

¹ C'ü na qui'ch'a anxe o mbë'bi c'ua o trompeta. Ró janda c'ua 'na seje c'ü vi ndögü a jens'e c'ü je zät'ä cja ne xoñijõmü. O ch'unü c'ua poder ra xocü c'e t'o'o c'ü me na jê'ë c'ü dya sö cjó ra jñanda ja sät'ä. ² Cjanu o xo's'ü c'ua c'ü e t'o'o c'ü me na jê'ë. Cjanu o c'os'ü trabipji cja c'ü e t'o'o nza cja bipji cja 'na trahornu. Cjanu o bëxõmü e jyarü 'ñe e ndajma na ngueje ya mi chjana o bipji c'ü vi c'os'ü cja c'e t'o'o. ³ Nu cja c'ü e bipji o mbedye t'ünxü c'o o ma cja ne xoñijõmü. O ch'unüji c'ü na zëzhi nza cja yo alacrán yo cãrã cja ne xoñijõmü. ⁴ O sjipjiji c'ü dya ro zaji yo pjindyoyo cja'a cja ne xoñijõmü, ne ri ngueje o xi yo za'a, ne xo ri ngue pje nde ma planta. Exi jántjo c'o nte c'o dya jmeja

cja ǝ ndē'ē ngue c'o ro s'odüji c'o. Nuc'o, ngue c'o dya ejme Mizhocjimi. ⁵ O jyëziji ra tsjapü ra sufrido c'o nte c'o dya jmeya cja ǝ ndēji; ra mezhe tsi'ch'a zana ra sufridoji. Nu c'ü ra sufridoji chjëntjovi nza cja 'ma ro mbücüji yo alacrán. Pero dya o ch'unüji ra mbö't'üji yo nte. ⁶ Nu c'o pa'a c'o, ra jyodü yo nte ja rga ndüji; pero dya ra chöt'üji. Zö me ri ne ra ndüji, dya ra ndüji.

⁷ C'o t'ünxü exmi nza cjatjo o pjadü c'o ya xampja ra ma cja chü. Mi juns'üji c'ü mi nza cja o corona c'ü mi ngueje oro. Nu c'o ǝ jmiji exmi nguetjo ǝ jmi yo nte. ⁸ Ǟ ñixtiji exmi nza cjatjo ǝ ñixti yo ndixü. Nu c'o ǝ s'ibiji exmi nza cjatjo ǝ s'ibi yo león. ⁹ Mi jeji o bitu c'o exmi nza cjatjo t'ëzi. Mi nguetjo cja ǝ tijmiji mi cjö'müji. Nu c'o ǝ juajaji me mi nzhĩ'ĩ nza cja na puncjü carro c'o cjüt'ü o pjadü 'ma chinpjadü 'ma ni möji cja chü. ¹⁰ Mi peje ǝ pjixiji nza cja o alacrán. Nu c'o ǝ pjixiji mi peje c'ü je mi mbücüji yo nte. A cjanu ma zëzhiji ngue c'ua ra tsjapüji ra sufrido yo nte tsi'ch'a zana. ¹¹ Nu c'o xiji o t'ünxü 'ñejeji ǝ reyji. Ngue c'e anxe c'ü pjörü cja c'ü e t'o'o c'ü mi c'os'ü bipji. Cja jña hebreo c'e rey ni chjü Abadón. Cja jña griego xiji Apolión. C'e jña c'ü, ne ra mama nu c'ü pö't'üte.

¹² Nuc'ua o nguarü c'ua nu c'ü ot'ü ró janda me ra sufrido yo nte; dya cja ró janda. Ró janda c'ua xe mi bëzhi xe yeje c'o me ra sufrido yo nte.

¹³ Nuc'ua c'ü na 'ñanto anxe o mbë'bi c'ü ǝ trompeta. Ró ärä c'ua 'na jña'a c'ü mi pedye a nde c'o nziyo mota c'o böbü cja squina c'e altar c'ü bübü a jmi Mizhocjimi. ¹⁴ Nu c'ü e jña o xipji a cjava c'ü na 'ñanto anxe c'ü mi jün c'ü e trompeta:

—Xäpcä c'o nziyo anxe c'o je 'nünt'ü cja c'ü e trandare c'ü ni chjü Eufrates, o xipji a cjanu.

¹⁵ Cjanu o xäpcä c'ua c'o nziyo anxe; ngue c'ua ro mbö't'üji c'ü na jñi parte yo nte. Ya mi te'beji ro zädä

c'e hora 'ñe c'e pa 'ñe c'e zana 'ñe c'e cjë'ë c'ü ro xäpcäji. ¹⁶ C'o xondaro c'o mi chägä o pjadü, ró äragö ja nzi mi söji anguezeji. Nuc'o, me ma puncjü c'o. Mi söji ye ciento millón.

¹⁷ Je a cjanu rvá täcä c'o pjadü c'ü o jítsti Mizhocjimi. Nu c'o mi chägä c'o pjadü mi je'e c'o t'ëzi c'o cjö'p'ü o tijmi c'o. Nu c'o t'ëzi ma mbaja nza cja sivi; ma c'anga nza cja o bipji asufre; ma c'axt'ü nza cja asufre. C'o o ñi c'o pjadü exmi nza cjatjo o ñi o león. Cja c'o o ne o pjadü mi pedye sivi 'ñe bipji 'ñe asufre. ¹⁸ O ndü c'ua c'ü na jñi parte yo nte na ngueje c'o jñi plaga c'o o sufridoji. C'o plaga mi ngueje o sivi 'ñe o bipji 'ñe o asufre c'ü mi pedye cja o ne'e c'o pjadü. ¹⁹ C'ü ma zëzhi c'o pjadü je mi bübü cja o neji 'ñe cja o pjixiji. C'o o pjixiji mi chjëntjovi nza cja o c'ijmi c'o xo mi bübü o ñiji. Co o pjixi c'o pjadü mi s'odü yo nte.

²⁰ O ndü na puncjü nte co c'o plaga. Bübü c'o dya ndü, pero dya o nzhogü o mü'büji. Sido o tsjatjovi c'ü na s'o. Sido o ma't'ütjovi o demonio. Sido o ma't'ütjovi yo ts'ita yo oro, yo plata, yo bronce, yo ndojo, yo za'a. Maco yo ts'ita dya janda yo. Dya xo äräji. Dya xo nzhodüji. ²¹ Nu c'o nte dya o nzhogü o mü'büji. Sido o pöt't'üteji. Sido mi cëroji. C'o bëzo, sido mi tsäjäji ndixü. C'o ndixü, sido mi tsäjäji o bëzo. Dya xo o nzhogü o mü'büji. Nu c'o pje mi põnü, dya xo o nzhogü o mü'bü c'o.

10

El ángel con el librito

¹ Nuc'ua ró janda c'ü 'naja anxe c'ü me ma zëzhi. Ma sjöbü ndeze a jens'e. Ma ëjë a mbo 'naja ngömü. 'Na arco iris je mi böbü a xes'e cja o ñi. Nu c'ü o jmi me mi juëbi nza cja e jyarü. Nu c'o o ngua mi chjëntjovi nza cja yo columna yo dä's'ä a nde cja ngumü. Nuc'o, mi 'ñetse nza cja sivi. ² Mi tjë'ë 'na ts'ilibro c'ü ya vi sjo's'ü. Cjanu o

'ñe's'e o jocua a xes'e cja c'ü e mar. Nu c'ü 'naja o ngua o 'ñe's'e a xes'e cja ne xoñijõmü. ³ Cjanu o mapjü na jens'e chjëntjovi nza cja 'ma huë 'na león. 'Ma o nguarü o mapjü, ró ärägö c'ua yencho vez va pjäjnä. ⁴ 'Ma o nguarü o ña'a c'o yencho va pjäjnä, nutscö e Juan ya mi ngue ro opjügö. Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña c'ü vi 'ñeje a jens'e. O xitsi a cjava:

—Dya cjó rí xipji c'o i dyärä c'o o pjäjnä. Dya rí dyopjügue c'o o mama c'o, o 'ñenze a cjanu.

⁵ C'ü e anxe c'ü ró janda mi ë's'ë c'o o ngua a xes'e cja c'ü e mar 'ñe e xoñijõmü, nuc'ua o c'uans'a c'ua o jodyë a jens'e. ⁶ Angueze o nädä Mizhocjimi c'ü bübü dya 'ñe ra bübütjo 'ma ya rguí nguarü ne xoñijõmü. O nädä Mizhocjimi c'ü o dyät'ä ne xoñijõmü 'ñe texe yo bübü 'ñe yo cja'a. Xo o dyät'ä yo ndeje 'ñe yo cãã nu. O mama a cjava c'e anxe:

—Dya ra mezhe ra zädä texe c'o o mama Mizhocjimi. ⁷ 'Ma ra zädä c'ü ra mbë'bi o trompeta c'ü na yencho anxe; ngue 'ma ya ra nguarü texe c'o o mbeñe Mizhocjimi c'o o xipji c'o profeta c'o mi pëpi Mizhocjimi, eñe c'e anxe.

⁸ Nuc'ua c'ü e jña c'ü ró ärägö c'ü vi 'ñeje a jens'e, o zocütjo na yeje. Ó xitsi a cjava:

—Ma ma chjë'ë ne ts'ilibro nu sjos'ütjo nu tjë ne anxe nu ë's'ë o ngua a xes'e cja ne mar 'ñe ne xoñijõmü, o 'ñenze a cjanu c'e anxe.

⁹ Ró ma c'ua cja c'e anxe, ró ma xipji ro dyacü c'e ts'ilibro. Cjanu o xitsi angueze:

—Chjë'ë, ngue c'ua rí si'i. Nu ne ts'ilibro me na õ ngue o jña Mizhocjimi. Ra tsja'c'ü ra mäjä in mü'bügue. Me xo na s'ëzhi o jña. Ra tsja'c'ü me ra sufrido in mü'bügue na ngueje c'o cja ra zädä, o 'ñenze.

¹⁰ Ró ma tjë'ë c'ua c'e ts'ilibro c'ü mi tjë c'e anxe. Nuc'ua ró sigö c'ua. Me ma õtjo cja ín te'e mi chjëntjovi õt'apjü

ngüjnü. 'Ma ró cjuarü ró sigö, ma cjö a mbo ín pjeme. ¹¹ O sjitsi c'ua a cjava:

—Ni jyodü rí yepe rí ñague c'ü mama Mizhocjimi. Rí mamague c'ü ra tsjapü Mizhocjimi na puncjü o jñiñi; 'ñe na puncjü raza 'ñe yo ña pje nde ma jña'a, 'ñe yo rey, o sjitsi a cjanu.

11

Los dos testigos

¹ Cjanu o ch'acü 'na dye'e c'ü mi chjëntjovi nza cja 'na metro. Cjanu o sjitsi a cjava:

—Rí ñanga. Dyëdyi dya nu o templo Mizhocjimi 'ñe ne altar. Xo nde rí pezhegue yo ma't'ü angueze nu. ² Pero dya rí dyëdyi ne tji'i nu chjünüvi ne templo. Dya rí dyëdyi nu na ngueje je ra ngãrã c'o dya ejme Mizhocjimi. Nuc'o, ra yödüji nu e ndajñiñi nu o xöcü Mizhocjimi, nu ngueje a Jerusalén nu ja bübü ne templo. Ra yödüji jñi cjë nde. ³ Rá unügö c'ü na zëzhi yeje c'o ra mamavi c'ü na cjuana. Ra tsjavi profeta ra pätcägövi. Jñi cjë nde ra zopjüvi c'o nte, ra mamavi c'ü rí mangö. Ra ndëjévi o bitu c'o na ãrã, c'ü rguí unü ngüenda c'o nte c'ü ni jyodü ra nzhogü o mü'büji.

⁴ C'o yeje nguejyo ye za'a yo olivo; xo 'ñejyo yeje candelero yo bübü a jmi Mizhocjimi c'ü manda texe cja ne xoñijömmü. ⁵ Nu 'ma cjó c'o ra ne pje ra tsjapü c'o, ra mbedye sivi cja o nevi; ra ndë'ë c'o ri nuvi na ü. A cjanu ra ndü'ü nu c'o ra ne pje ra tsjapü c'o. ⁶ Me na zëzhi anguezevi; sö ra ngot'üvi a jens'e c'ü dya ra 'ñe dye'be c'o pa'a 'ma ra pätpävi Mizhocjimi ra zopjüvi c'o nte ra xipjiji c'ü mama Mizhocjimi. Xo sö ra tsjapüvi yo ndeje ra mbëzhi o cji. Xo ra sö ra tsjapüvi ra mbï na zëzhi ne xoñijömmü 'ñe pje c'o nde ra tsjavi, ngue c'ua me ra sufrido yo nte. Nu hora c'ü ra nepevi ra tsjavi. ⁷ C'e animal c'ü me na sate ra mbes'e cja c'e t'o c'ü me na jë'ë, ra jyonmbü

chũ c'o yeje. 'Ma ra nguarü c'o yeje ra zopjüvi c'o nte, cja ra ndõjõ 'ma c'e animal ra mbõ't'ü c'o yeje. ⁸ Ya rguí ndüvi c'ua cja c'ü e ndajñiñi nu ja o bö't'ü c'ü ín Jmugõji e Jesucristo. Je ri 'manavi cja calle. C'e jñiñi c'ü, ra xiji Sodoma 'ñe Egipto na ngueje me na s'o c'o ri cãrã cja c'e jñiñi c'ü. ⁹ C'o ye añima, jñi pa nde ra 'manavi cja calle ra jñanda c'o nte texe cja ne xoñijõmü. Ra jñandaji c'o, zõ pje ma razaji, zõ pje ma jña ñaji, zõ pje ma jñiñi c'ü menzumüji. Dya ra jyëziji cjó ra dyögü c'o ye añima. ¹⁰ Nu c'o ri cãrã cja ne xoñijõmü me ra mäjäji na ngueje ya rguí ndü c'o yeje. Me ra mäjäji, me ra põtü rgá unüji o regalo. Na ngueje c'o yeje profeta me mi cjavü ra sufrido c'o nte. ¹¹ 'Ma ya ra cjogü c'o jñipa nde, Mizhocjimi ra unü c'ü ra tsjons'ü o jñüvi. Ya ra bübüjtjovi, ra tetjovi. Cja rron böbüvi. Me ra zü c'ua c'o nte rgá jñandaji. ¹² Nuc'ua c'o ye profeta ra dyärävi 'na jña c'ü je rguí 'ñeje a jens'e. Ra ña na jens'e ra xipjivi a cjava:

—Xä'dävi a 'ñecjua a jens'e, ra 'ñeñe.

Cja rron mëvi c'ua a jens'e cja 'na ngõmü, ra jñanda c'o nte c'o mi nu na ü c'o. ¹³ Nuc'ua c'ü e ndajme c'ü, me ra mbĩ'ĩ ne xoñijõmü. C'ü ni zõ na dyëch'a parte c'ü e ndajñiñi ra yät'ä o ngumü. Ra ndü'üji c'ua na ngue c'ü ra mbĩ'ĩ ne xoñijõmü. Ra zõ'õ siete mil c'o nte'e c'o ra ndü. Nu c'o dyaja me ra pizhiji, me ra mamaji c'ü me na nojo Mizhocjimi a jens'e.

¹⁴ C'ü ra mbĩ ne xoñijõmü ngue c'ü na yeje c'ü me ra sufrido yo nte. Dyäräji. 'Ma ya ra nguarü c'o, dya cja ra mezhe ra zädä c'ü na jñi.

La séptima trompeta

¹⁵ Nuc'ua c'ü na yenko anxe o mbë'bi c'ü o trompeta. Ró ärägö c'ua na puncjü c'o mi ña'a a jens'e. Me ma jens'e ma ñaji. Mi mamaji a cjava:

Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji 'ñe e Cristo c'ü o ndjäjä cja ne xoñijömmü ya mandavi c'ua ja mi manda e Satanás c'ü dya jo.

Ya ra mandavi para siempre.

¹⁶ Nuc'ua c'o veinticuatro tita c'o junrü cja o tronoji a jmi Mizhocjimi o ndüñijömmüji. Cjanu o ma't'üji c'ua Mizhocjimi. ¹⁷ O mamaji a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, ín Jmuts'üjme, me na zë'ts'i, in cja texe c'ua nzi gui ñe'e.

Exmi bübüjtogue y in bübügue.

Rí da'c'üjme na pöjö na ngueje i jizhigue c'ü me na zë'ts'i, nguextjots'ü in mandague.

¹⁸ Me co üdü yo nte cja ne xoñijömmü me co nuc'üji na ü.

Pero nudya ya zädä c'ü xo rí jñünpü ngüenda c'o ya ndü rí tsjapü ra ma sufrido c'o dya o 'ñejmets'ü.

Xo zädä c'e ndajme rí unü c'o ya i mamague c'o o päjt'ä va ñaji in jñague, 'ñe texe c'o ngueje in ntegue, texe c'o süc'ügue zö pje ri pjëzhiji, zö dya pje ri pjëzhiji.

Xo zädä c'ü e ndajme rí chjotü c'o o s'odü ne xoñijömmü. O s'odüji na ngueje dya dyätäji Mizhocjimi, me tsjaji na s'o, eñe c'o tita.

¹⁹ Nuc'ua o xogü a jens'e nu ja bübü Mizhocjimi. Cja o templo Mizhocjimi ró janda nu c'ü e caja c'ua ja bë's'i c'o laja nu ja t'opjü o ley Mizhocjimi. Nuc'ua o juëbi o yürü o pjäjnä o mbí'i ne xoñijömmü. O jyärä na puncjü trangündo.

12

La mujer y el dragón

¹ Nuc'ua o 'ñetse 'na señal a jens'e c'ü me ma nojo. Mi ngueje 'naja ndixü. C'ü o bitu mi ngueje e jyarü. Mi ë's'ë o ngua cja e zana. Cja o ñi mi juns'ü 'na corona c'ü mi qui'i doce seje. ² Nu c'e ndixü mi ndunte c'ü; ya mi ngue ro zö'dyë. Nuc'ü, me mi mapjü c'ü, na ngueje me mi sö na

ü. Me mi sufrido na puncjü ro muxt'i. ³ Nuc'ua xo o 'ñetse c'ua xe 'naja señal a jens'e. Dyäräji c'ü ró janda. Ngue 'na tac'ijmi c'ü ma mbaja c'ü mi bübü yencho o ñi'i; cja na dyëch'a o mota. Cja c'o o ñi'i mi juns'ü yencho corona. ⁴ Nu c'ü o pjixi mi cjüt'ü c'ü ni zö na jñi parte yo seje a jens'e. Me co pana na zëzhi a jömmü yo. Nu c'ü e c'ijmi o böbü a jmi c'ü e ndixü c'ü ya mi ngue ro muxt'i; ngue c'ua ro zapü c'ü nu t'i'i 'ma ya ro mus'ü. ⁵ C'e ndixü o mus'ü 'na ts'it'i. C'e ts'it'i ngue c'ü ra manda texe cja yo nte. Me ra manda na zëzhi; chjëntjovi nza cja 'ma ri päräji co 'na dyenza c'ü ri t'ëzi. Nuc'ua Mizhocjimi o zidy a jens'e c'e t'i nu ja bübü Mizhocjimi, nu ja mandavi dya. ⁶ Nuc'ua c'e ndixü o c'ueñe o ma cja ndajyadü nu ja ya vi xöcü Mizhocjimi. Nunu ra 'huiñiji nu, jñi cjë nde.

⁷ Cja nu o ts'a c'ua 'na chũ'ü a jens'e; e Miguel 'ñe c'o o anxe Mizhocjimi c'o mi dyoji, o chũji co c'e c'ijmi. Me mi chũ'ü c'e c'ijmi 'ñe c'o anxe c'o mi dyoji c'e c'ijmi. ⁸ Pero c'e c'ijmi 'ñe c'o o anxe, dya pje mi sö ro ndöjji. Nuc'ua dya cja säjaji ro ngäräji a jens'e. ⁹ Cjanu o pjongüji a jens'e c'ü e c'ijmi c'ü ngueje e trac'ijmi c'ü ya me mezhe. Nuc'ü, ni chjü'ü Satanás c'ü dya jo. Ngueje c'ü onpü texe yo cãrã cja ne xoñijömmü. Nuc'ü, o pjongüji a jens'e co texe c'o o anxe angueze. O zät'äji cja ne xoñijömmü.

¹⁰ Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña'a c'ü me ma jens'e c'ü je vi 'ñeje a jens'e. Mi mama a cjava:

—Mizhocjimi c'ü me na zëzhi ya böbü a nde, ya o 'ñevgueji libre. Ngueje angueze co e Cristo c'o manda texe. Ya o pjongüvi a jens'e e Satanás c'ü mi cöt'ü yo ín cjuarmagöji. Me mi pa cöt'üji a jmi Mizhocjimi xömmü ndempa. ¹¹ Pero e Satanás c'ü dya jo, dya o ndöpü c'o ín cjuarmagöji na ngueje c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo o pjödü o cji va ngötcüji ín nzhubügöji. Y anguezeji sido o 'ñejmeji e Jesucristo; sido o ñaji o jña'a. Dya züji zö ro

bö't'üji. ¹² Nudya, mäjägueji dya, texets'ügueji in cārāji a jens'e. Na ngueje ya pjongüji a jens'e e Satanás. Pero me ra sufrido texe yo cārā cja ne xoñijōmü 'ñe texe yo cā'ā cja yo ndeje. Na ngueje e Satanás c'ü dya jo ya zöbü a ma c'ua, c'ua ja in cārāgueji. Ya me üdü na puncjü na ngueje pārā na jo c'ü dya cja ra mezhe pa c'ü xe sö ra tsja texe c'o na s'o, o mama a cjanu c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e.

¹³ Ma o nu'u c'e c'ijmi c'ü ya vi pant'aji a 'ñecjua cja ne xoñijōmü, me mi jodü ja rvá zürü c'e ndixü c'ü vi mus'ü c'e ts'it'i. ¹⁴ Nuc'ua o ch'unü c'ua c'e ndixü ye juaja c'o nza cja o juaja o águila yo na nojo; ngue c'ua ro pjüjuaja na jē ro ma cja c'e ndajyadü nu ja ya vi xōcü Mizhocjimi. Nunu dya ra zāt'ā c'e c'ijmi. Nunu ra 'huiñiji c'e ndixü, jñi cjē nde. ¹⁵ Nuc'ua o mbedye cja o ne'e c'e trac'ijmi nza cja 'na ndare c'ü mi pa a xütjü cja c'ü e ndixü; ngue c'ua ro tsjapü ro c'ot'ü cja c'ü e ndare ro ndunü. ¹⁶ Nuc'ua ne xoñijōmü o mbös'ü c'e ndixü. Ne xoñijōmü o nzama o ne. Cjanu o cjogü c'e ndare c'ü vi mbedye o ne c'ü e c'ijmi. ¹⁷ Nuc'ua c'ü e c'ijmi me go ünmbü c'ü e ndixü. Nuc'ua o ma c'ua, o ma tsja chü co c'o dyaja o t'i'i c'ü e ndixü. Nuc'o, cjaji c'ua ja nzi ga manda Mizhocjimi. Xo mamaji ja ga cja e Jesucristo.

13

Los dos monstruos

¹ Nutscö e Juan ró böbü cja o 'ñöxijōmü a ñünü c'ü e mar. Cja ró janda c'ua 'na animal c'ü na sate c'ü je o c'os'ü cja c'ü e mar. Mi bübü yenchö o ñi'i; cja na dyēch'a o mota. Mi juns'ü dyēch'a corona cja c'o o mota. Mi t'opjü 'na jña cja c'o o ñi angueze. C'e jña'a c'ü, mi sadü Mizhocjimi. ² Nu c'ü e animal c'ü ró janda mi nza cja 'na tigre. Nu c'o o ngua mi nza cja o ngua 'na oso. Nu c'ü o ne mi nza cja o ne 'na león. Nuc'ua c'ü e c'ijmi o unü c'ü na zēzhi c'e

animal ngue c'ua ro manda nu ja manda angueze. Xo o unü c'ü ro mbëzhi na nojo. ³ Ró janda 'naja c'o o ñi nza cja c'ü vi s'odü, ya ro ndü'ü; pero o jogütjo. Texe yo cārã cja ne xoñijömü me co dyönütsjëji ja va jogü c'ü e animal. Nguec'ua va ndünt'üji a xütjü c'e animal. ⁴ O ndüñijömüji o ma't'üji c'ü e c'ijmi na ngueje o unü c'e animal ra manda. Xo o ndüñijömüji o ma't'üji c'e animal. O mamaji a cjava:

—¿Cjó rí jñanda c'ü chjëntjovi nza cja ne animal? ¿Cjó ngue c'ü sö ra chüvi nu? O mamaji a cjanu.

⁵ Mizhocjimi o jyëzi c'e animal c'ü ro ña na s'o jña c'ü ro zadü Mizhocjimi. Xo o jyëzi ra manda jñi cjë nde. ⁶ Cjanu o nzama o ne c'e animal o zadü Mizhocjimi a jens'e 'ñe c'o cārã nu. ⁷ Mizhocjimi xo o jyëzi c'ü ro jyonbü chü'ü c'o o nte Mizhocjimi. C'e animal o ndöjō. Xo o jyëzi c'e animal ro manda texe cja yo nte, zō pje ma razaji, zō pje ma jña ñaji, zō pje ma jñiñi c'ü menzumüji. ⁸ Yo cārã texe cja ne xoñijömü ra ndüñijömüji ra ma't'üji c'e animal. Nu c'o t'opjü o tjüji cja o libro c'e Ts'imë, dya ra ma't'üji c'e animal. Ndeze 'ma dya be mi ät'ä Mizhocjimi ne xoñijömü ya vi t'opjü o tjü nu c'o ro ndünt'ü a xütjü c'e Ts'imë c'ü o bö't'ü. Nu c'o dya t'opjü o tjü cja c'e libro ngue c'o ra ma't'ü c'e animal c'o.

⁹ Nu'tsc'eji in äräji yo jña, dyäräji na jo. ¹⁰ Nu c'o cjó c'o pant'a a pjörü; xo ra pant'aji a pjörü c'o. Nu c'o ra pöt'üte co tjëdyi, xo rguí ndü co tjëdyi c'o. Nguec'ua yo o nte Mizhocjimi ni jyodü ra sëchiji; sido ra 'ñejmeji Mizhocjimi.

¹¹ Nuc'ua cja ró janda xe 'na animal c'ü o mbes'e cja ne xoñijömü. Nuc'ü, mi peje yeje o mota nza cja o mota 'na Ts'imë. Pero mi ña'a nza cja 'na trac'ijmi. ¹² C'e animal ngue c'ü na yeje animal. Nuc'ü, dyofi c'ü ot'ü; cjapü yo nte ra tsjaji c'ua ja nzi ga manda c'ü ot'ü animal. Xo cjapü texe yo cārã cja ne xoñijömü ra ndüñijömü ra ma't'üji c'ü

ot'ü animal. C'ü ot'ü animal ngue c'ü o jogütjo 'ma ya mi ngue ro ndũ. ¹³ C'ü na yeje animal xo cja na puncjü o señal. Cjapü ra jyäbä sivi a jens'e c'ü va säjä cja ne xoñijõmü a jmi'i yo nte. ¹⁴ Onpü yo nte yo cãrã cja ne xoñijõmü, xipjiji c'ü ni jyodü ra dyät'äji 'na ts'ita c'ü exti nguetjo c'ü e animal c'ü vi s'odü co tjëdyi, pero o jogütjo. Yo nte ra dyät'äji c'e ts'ita, na ngue c'o señal c'o jëzi Mizhocjimi cja'a c'ü na yeje animal. ¹⁵ Mizhocjimi jëzi c'ü na yeje animal ra tsjapü ra tsjons'ü o jñü'ü c'e ts'ita c'ü exti nguetjo c'ü ot'ü animal. Nguец'ua c'ü e ts'ita ña'a c'ü. Xo ra manda ra mbö't'üji nu c'o dya ra ma't'ü c'e ts'ita. ¹⁶ Xo ra tsjapü texeji ra cuatpüji c'ü rguí meyaji cja o jodyëji o cja o ndë'ëji nguец'ua ra 'mãrã c'ü o tsjajaji c'ü ot'ü animal. Texeji, c'o dya pje pjëzhi, 'ñe c'o pje pjëzhi, 'ñe c'o jün'ü, 'ñe c'o dya jün'ü, 'ñe c'o mbëpji, 'ñe c'o dya mbëpji, nde ra tsjapüji ra cuatpüji rgá meyaji. ¹⁷ Dya jó sô pje ra ndõmü ne pje ra mbö'ö, 'ma dya ri cuat'ü o tjü'ü c'e animal. C'ü o tjü'ü c'e animal ngue 'na número. ¹⁸ Ni jyodü rí pãrãji; rí tsjijñiji pje ne ra mama o número c'e animal. C'e número ngue seiscientos cja sesenta y seis. C'e número ne ra mama ngue 'na nte.

14

El canto de los 144,000

¹ Dyärãji na jo c'ü ró janda c'ua. Ngue c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo mi böbü a ñi'i cja c'ü e t'eje c'ü ni chjü Ston. Mi dyoji angueze ciento cuarenta y cuatro mil o nte'e. Cja o ndëji mi t'opjü o tjü c'e Ts'imë Jesucristo 'ñe Mizhocjimi c'ü nu Tata. ² Cja rron ärã c'ua 'na jña c'ü vi 'ñeje a jens'e c'ü mi yürü nza cja rrã puncjü o ndare, 'ñe nza cja 'ma pjãjnã. C'e jña'a c'ü ró ärägö mi nza cja bizhi 'ma pjë'biji na puncjü o arpa. ³ C'o nte c'o, ró ärägö mi tøjõji 'na himno c'ü cja dadyo, mi tøjõji a jmi c'e trono,

'ñe a jmi c'o nziyo c'o mi bübü, 'ñe a jmi c'o tita. Nu c'o mi sö ro pjëchi c'e himno nguextjo c'o ciento cuarenta y cuatro mil. Na ngue c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo vi ngõ'tp'üji o nzhübüji o tsjapüji o nte Mizhocjimi 'ma o 'ñench'e o mü'büji c'ü, 'ma mi cārāji cja ne xoñijö mü. ⁴ Nuc'o, ngue c'o dya tjünt'ü a xütjü yo ts'ita. Nguextjo Mizhocjimi c'ü tjünt'ü a xütjü c'o. Nu c'o tjünt'ü a xütjü yo ts'ita chjëntjovi nza cja c'o bëzo c'o tsājā o ndixü. Nu c'o tōjō ne himno nu cja dadyo sido tjünt'üji a xütjü c'e Ts'imë e Jesucristo. Angueze o ngõ'tp'ü o nzhübüji. Ngue c'o ot'ü o tsjapüji o t'i Mizhocjimi ngue c'ua ra ma't'üji angueze 'ñe c'e Ts'imë. ⁵ Nuc'o, sido mi mamaji c'o na cjuana. Dya pje bübüji c'ü na s'o a jmi Mizhocjimi.

Los mensajes de los tres ángeles

⁶ Ró janda c'ua c'ü 'na anxe c'ü mi pjüjuaja a nde a jens'e. Nuc'ü, mi zopjü c'o nte, mi xipjiji ja rvá sö xo ro jogü o mü'büji. Nu c'e jña'a, dya ra nguarü c'ü. Nu c'e anxe o zopjü texe yo nte, zö pje ma jñiñi c'ü mi menzumüji, zö pje ma razaji, zö pje ma jña mi ñaji. ⁷ C'e anxe o mapjü na jens'e o mama a cjava:

—Sü'üji Mizhocjimi. Ma't'üji angueze na ngueje me na nojo. Ya va sädä c'ü ra jñün'c'üji ngüenda. Ma't'üji Mizhocjimi c'ü o dyät'ä e jens'e 'ñe ne xoñijö mü 'ñe e ndeje 'ñe yo mbereje, o mama a cjanu c'e anxe.

⁸ C'ü 'naja anxe o ndünt'ü a xütjü c'ü ot'ü anxe. O mama a cjava:

—Ya o yät'ä c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Nu c'o mi cārā c'e ndajñiñi me mi ma't'üji o ts'ita. Nde mi cjapüji texe yo jñiñi xo ro ma't'üji o ts'ita. Chjëntjovi nza cja 'ma ri unüji o vino c'o ni tñji.

⁹⁻¹⁰ Nuc'ua c'ü 'naja anxe, o ndünt'ü a xütjü c'o yeje. Ngue c'ü na jñi anxe. O ña na zëzhi. O mama a cjava:

—'Ma c'jó c'o ra ma't'ü nu c'e animal 'ñe c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal 'ñe 'ma ra jyëziji ra meyaji cja o ndëji o cja o dyëji, nu'ma, Mizhocjimi me ra tsjapü ra sufrido c'o. Me ra ünmbü Mizhocjimi c'o; dya ra juentseji, me ra sufridoji na puncjü cja sivi 'ñe cja o asufre. Ra sufridoji a jmi c'o o anxe Mizhocjimi 'ñe a jmi c'e Ts'imë. ¹¹ Nu c'o ra ma't'ü c'e animal 'ñe c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal 'ñe 'ma ra cuatpüji o tjü'ü c'e animal, dya ra sö ra söyaji; xö mü ndempa ra sufridoji. Nu c'ü e bipji c'ü ri pes'e c'ua ja rrä sufrido anguezeji, dya ra tjeze. ¹² Nguéc'ua c'o o t'i Mizhocjimi, ni jyodü sido ra dyätäji c'ü, 'ñe sido ra 'ñejmeji e Jesucristo; dya ra chjench'ëji a xütjü.

¹³ Nuc'ua ró ärägö 'na jña'a c'ü je vi 'ñeje ajens'e. Nuc'ü, o xitsi a cjava c'ü:

—Je rí dyopjügue a cjava: “Nu c'o sido ejme e Jesucristo c'ü ín Jmugöji, zö ra bö't'üji, pero ra zät'äji nu ja me na jo.” Mama a cjanu o Espíritu Mizhocjimi, na cjuana me ra mäjäji. Mizhocjimi me ra mápä anguezeji na ngueje o tsjaji c'ua ja nzi va ne angueze. Nguéc'ua ya ra söyaji. O xitsi a cjanu c'e jña'a.

La cosecha de la tierra

¹⁴ Dyäräji c'ü ró janda. Mi bübü 'na ngö mü c'ü ma t'öxü. A xes'e c'e ngö mü, mi junrü 'naja c'ü exmi nguetjozügöji. Mi juns'ü o ñi 'na corona c'ü ngueje oro. Mi jün 'na sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe. ¹⁵ C'ü 'naja anxe o mbedye cja c'ü e templo nu ja bübü Mizhocjimi. C'e anxe o mapjü na jens'e o zopjü nu c'ü mi junrü a xes'e c'e ngö mü, o xipji a cjava:

—Pjéch'i dya nu in sjat'ëbi rí chagü na ngueje ne ndajme nu rí chagü ya zädä. C'ü e dagrëxü cja ne xoñijö mü ya na jo'o.

¹⁶ Nu c'ü mi junrü a xes'e c'e ngö mü cjanu o mbëch'i c'ü o sjat'ëbi cja ne xoñijö mü; nuc'ua o dagü c'ua, c'o mi cja'a cja ne xoñijö mü.

¹⁷ Cjanu o mbedye c'ua c'ü 'naja anxe cja c'ü e templo nu ja bübü Mizhocjimi a jens'e. Xo mi jün 'na sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe. ¹⁸ Nuc'ua xe 'naja anxe o mbedye cja c'ü e altar. Nuc'ü, ngue c'ü mi manda yo sivi. Cjanu o mapjü na jens'e o zopjü nu c'ü mi jün c'ü e sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe, o xipji a cjava:

—Pjëch'i c'ü in sjat'ëbi ra jyäbä yo uva yo cja'a cja ne xoñijöümü cja rrĩ pëchi yo na ngueje ya ndä'ã yo. O mama a cjanu c'e anxe.

¹⁹ Nuc'ua c'e anxe o jñü c'ü o sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe, o mbëch'i cja ne xoñijöümü, o ndagü c'o uva. Cjanu o mboch'ü c'o uva nu ja je ro ndë'biji. C'ü yödüji c'o uva chjëntjovi c'ü ra tsja Mizhocjimi. Ra tsjapü me ra sufrido nu c'o dya ejme angueze. ²⁰ Nu ja o ndë'biji c'o uva je ngueje a tji'i cja c'e jñiñi. Mizhocjimi 'ma ra jyëziji ra castigaoji yo nte, je ngueje a tji'i cja c'e ndajñiñi ra bö't'ü na puncjü nte. O cji'i c'ü ra pjödüji me rrã jë'ë; ra zäs'ä cja o ne yo pjadü nu ja cjüsp'üji. Ra nzhodü c'o cji ra zät'ä jñi ciento kilometro c'ü na maja.

15

Los ángeles con las siete últimas plagas

¹ Nuc'ua ró janda c'ü 'naja señal a jens'e c'ü ma nojo c'ü rví zü yo nte. C'e señal mi ngue yencho anxe c'o mi jün yencho c'o rví tsjapü ro sufrido yo nte. Nu c'o me ra sufrido yo nte ngue c'o ya rguí nguarü, na ngueje ya ra nguarü c'ü ni ünmbü Mizhocjimi yo nte.

² Xo ró jandagö c'ü mi nza cja 'na mar c'ü mi 'ñetse nza cja vigrio. Nuc'ü, mi chjana sivi c'ü. Mi cãrã nu c'o o t'i Mizhocjimi. Anguezeji vi ndöjõji; vi bëzhi c'e animal c'ü na s'o. Na ngueje anguezeji, dya ndünt'üji a xütjü c'e animal. Dya o ma't'üji c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal, y dya mi cuat'üji o tjü cja o ndëji. Anguezeji

ma böbüji a xes'e c'e mar. Mi jünji o bizhi c'ü ngueje arpa. Ngue Mizhocjimi c'ü vi unü c'o arpa anguezeji. ³ Mi tōjōji 'na himno c'ü ja va 'ñeme Mizhocjimi e Moisés o mbēpi Mizhocjimi va pjongü libre c'o nte, 'ñe ja va 'ñeme Mizhocjimi c'e Ts'imē o ējē cja ne xoñijōmü, o ē 'ñevgueji libre. Je mi mamaji a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, ín Jmuts'ujme, sö rí tsjague texe.

Me na nojo texe yo i tsjague, 'ñe me na zö'ö.

Na jo texe yo in cjague, 'ñe na cjuana. In mandague texe cja yo jñiñi.

⁴ Nu'tsc'e ín Jmuts'ujme, texeji ra züc'ügueji.

Ra mamaji ngue'tsc'e c'ü me na jo.

Na ngueje nguextjots'ü me na sjüts'ü; dya pje bübüts'ügue c'ü na s'o.

Yo nte texe cja ne xoñijōmü ra ē ndüñijōmüji ra ma'tc'üji, na ngueje in jíchiji c'ü me na jo c'o in cjague.

⁵ Nuc'ua ró janda c'ua, o xogü c'e templo a jens'e nu ja bübü Mizhocjimi. ⁶ Nuc'ua o mbedye cja c'e templo c'o yencho anxe c'o mi jün c'ü ro tsjapü ro sufrido yo nte. Mi jeji bitu c'ü xiji lino; me ma t'öxü c'e bitu, me mi juēbi. Xo mi c'ö'bü cja o tijmiji o mbünt'ü c'o mi ngueje oro.

⁷ Nuc'ua 'naja c'o nziyo c'o mi bübü a jmi cja c'e trono, o ndē c'ua yencho mojmü c'o mi ngueje oro, cjanu o unü 'naja nzi 'na c'o yencho anxe. Mi nizhi c'o mojmü. Je mi po'o c'ua c'ü me mi üdü Mizhocjimi c'ü ngue c'o castigo c'o ro tsjapü ro sufrido yo nte. Ngue Mizhocjimi c'ü exi bübü y ra bübütjo c'ü; zö ra nguarü ne xoñijōmü. ⁸ Nuc'ua c'e templo me co jyä'ä c'ua bipji, na ngueje me na nojo Mizhocjimi 'ñe me na zēzhi. Dya cjó mi sö ro cjogü cja c'e templo cja ro nguarü c'o anxe c'o vi manda Mizhocjimi ro tsjapüji ro sufrido yo nte. Yencho c'o me na s'ēzhi c'o ro sufridoji.

16

Las copas de castigo

¹ Nuc'ua ró ärägö 'na jña c'ü mi mapjü na jens'e, ndeze cja c'e templo. Mi xipji a cjava c'o yencho anxe:

—Möji, ma pjödüji a xes'e cja ne xoñijömmü c'ü po'o yo yencho mojmü. Mizhocjimi ya me ra castigao yo nte; ra tsjapü me ra sufridoji.

² Nuc'ua c'ü ot'ü anxe cjanu o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü a xes'e cja ne xoñijömmü. Cjanu o nzhodü c'ua 'na ngueme c'ü me ma ü, c'ü dya mi sö ro jogü. Mi ngueje o xãxã c'ü me mi po c'o me ma s'o. C'e ngueme o pënch'i c'o nte'e c'o je mi cuat'ü cja ndé'ë o tjü c'e animal, c'o mi ma't'ü c'ü o ts'ita.

³ Nuc'ua c'ü na yeje anxe o ma c'ua, o ma pjödü c'ü mi po'o o mojmü a xes'e o mar. Nuc'ua c'e ndeje o mbëzhi nza cja o cji 'na añima. Nguec'ua va ndü c'ua texe c'o mi cãã cja o mar.

⁴ Nuc'ua c'ü na jñi anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o o mojmü a xes'e cja yo ndare 'ñeje nu ja peje ndeje. Nuc'ua o mbëzhi c'ua cji'i c'o ndeje. ⁵ Cja rron ärä c'ua c'ü e anxe c'ü manda e ndeje. O mama a cjava:

—Nu'tsc'e Mizhocjimi exmi bübügue y in bübütjogue. Me na sjüts'ügue. Me na jots'ügue. Me na jo c'ü in cjague dya, in cjavü ra sufrido yo nte. ⁶ Me na jo a cjanu c'ü in cjague. Nudya ya i tsjapü yo nte ra sufridoji na ngueje c'ü o pjönbüji o cji'i c'o profeta c'o o päjtc'ä va zopjü yo nte. Y xo pjönbüji o cji c'o dyaja in ntegue. Anguezeji ni jyodü ra sufrido rgá ziji o cji, na ngueje me na s'o c'o o tsjaji.

⁷ Cja rron ärägö o mapjüji cja c'ü e altar, o mamaji a cjava:

—Nu'tsc'e Mizhocjimi in Jmuts'üjme, sö rí tsjague texe. Na cjuana me na jo'o c'ua ja gui tsjapü ra sufrido yo nte.

⁸ Nuc'ua c'ü na nziyojo anxe o ma c'ua, o ma pjödü c'ü mi po c'ü o mojmü a xes'e cja e jyarü. Cjanu o ch'unü c'ua e jyarü ro ndüt'ü yo nte'e. ⁹ Nuc'ua me mi tjë'ë c'ua yo nte na ngueje c'ü me ma zëzhi e jyarü. Pero dya nzhogü o mü'büji c'ü ro ma't'üji Mizhocjimi c'ü me na nojo. C'ü o tsjaji, o zanmbüji c'ua o tjü Mizhocjimi c'ü me na zëzhi c'ü vi pejñe c'o castigo.

¹⁰ C'ü na tsi'ch'a anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po c'ü o mojmü a xes'e nu ja mi manda c'e animal c'ü na sate. Nuc'ua o bëxö mü c'ua nu. Nuc'ua c'o nte'e me mi sa o c'ijñiji na ngueje me ma ü c'ü ma sufridoji. ¹¹ Me mi sadüji Mizhocjimi a jens'e na ngueje c'ü me mi söji na ü ñe me mi pes'e o xãã cja o cuerpoji. Pero dya nzhogü o mü'büji; o sido o tsjatjoji c'o na s'o.

¹² C'ü na ñanto anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü a xes'e cja c'e trandare c'ü ni chjü Eufrates. Nuc'ua o dyot'ü c'ua c'e ndeje ngue c'ua ro jogü c'ü e ñiji nu ja ro cjugü c'o rey. Nuc'o, je rví ñejeji nu ja ni mbes'e e jyarü.

¹³ Cja rron janda c'ua jñi'i demonio c'o exmi nguetjo o 'huë'ë. O mbedyeji cja o ne'e c'e trac'ijmi ñe cja o ne c'e animal c'ü na sate, ñe cja o ne c'e profeta c'ü ngue c'ü na yeje o animal. ¹⁴ C'o jñi 'huë'ë ngueje demonio. Me mi cjaji seña c'o me mi sũ yo nte. O möji cja yo rey yo cãã texe cja ne xoñijö mü, o ma xipjiji ra ëji texeji ra ñe chüji Mizhocjimi. Pero ra bëzhiji; ra ndöjõ Mizhocjimi. Na ngueje me na zëzhi Mizhocjimi; sö ra tsja texe. ¹⁵ Mama a cjava e Jesucristo c'ü ín Jmugöji: “Dyäräji, nutscö rá ëcjö 'ma dya in pãrãgueji. Chjëntjovi nza cja 'ma va säjä 'na mbë'ë, dya cjó pãrã ja hora ra säjä. Me mäjã nu c'o sido ra ndepque. Nu c'o dya tepque, ra tsejeji 'ma rá ëcjö na ngueje, dya sido cjaji c'ua ja nzi rgá negö.” O mama a cja

c'ua e Jesucristo. ¹⁶ Nuc'ua c'o demonio o jmutüji c'o rey cja c'e jñiñi c'ü xiji Armagedón cja jña hebreo.

¹⁷ Nuc'ua c'ü na yencho anxe o ma c'ua c'ü. O ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü nu cja e ndajma. Cja rron ärägö 'na jña c'ü me ma zèzhi c'ü je vi 'ñeje cja c'e templo nu ja bübü Mizhocjimi cja o trono. O mama a cjava c'e jña'a:

—Ya zädä c'ü ra nguarü texe, o mama.

¹⁸ Nuc'ua cjanu o juë's'i c'ua, cjanu o pjäjnä; me mi yürü c'ua. Cjanu o mbĩ c'ua na zèzhi ne xoñijöümü. Dya mi 'ñömü na zèzhi a cjanu ne xoñijöümü ndeze 'ma o ngärã yo nte. ¹⁹ Mizhocjimi o mbeñe c'ua ja ma cja c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Me mi üdü Mizhocjimi na ngueje me mi cjaji c'o na s'o. Nguec'ua o tsjapü me o sufrido c'o je mi cãrã nu. 'Ma o mbĩ ne xoñijöümü, o c'adü c'e ndajñiñi c'ü. Exi jñi parte va c'adü c'e jñiñi. Yo jñiñi texe cja ne xoñijöümü o yät'ä texe yo. ²⁰ Nuc'ua yo ts'ixoñijöümü yo je bübü a nde'e cja mar, o ojtjo c'ua texe yo. Yo t'eje o yät'ä texe yo. Dya cja mi bübü ne ri 'naja. ²¹ Nuc'ua cjanu o jyäbã c'ua o trangündo a jens'e. Mi cuarenta kilo c'ü ma jyü c'o ngündo. Me mi pjat'ü yo nte. Nuc'ua yo nte o zadüji Mizhocjimi na ngueje c'o ngündo c'o vi jyäbã. C'o ngündo o tsjapü o sufridoji na puncjü.

17

Condenación de la gran prostituta

¹ Cjanu o ã c'ua 'naja c'o yencho anxe c'o mi tjë'ë c'o yencho mojmü, o ã zocügö. O xitsi a cjava:

—Xä'dä. Rá jí'ts'i ja rga tsjapü Mizhocjimi ra sufrido nu c'e ndixü c'ü me tsäjã o bëzo. C'e ndixü c'ü rí mangö ngue c'e ndajñiñi c'ü me na s'o c'ü manda cja na puncjü mar.

² Me o dyonpü yo rey cja ne xoñijöümü, 'ñe yo dyaja yo cãrã cja ne xoñijöümü. C'o rey cja ne xoñijöümü dya jyanmbüji c'e ndixü; me go mäjäji va tsjaji c'o na s'o c'o mi mama c'e

ndixũ. Yo nte cja ne xoñijõmũ chjëntjovi c'ũ me tĩ'ĩji; na ngueje o ndũnt'ũji a xũtjũ c'e ndixũ, o xitsi a cja c'ua c'e anxe.

³ C'ũ Ƹ Espĩritu Mizhocjimi mi jítsi c'ũ ro zädä. Nuc'ua c'e anxe o zinzi cja c'ũ e ndajjadũ. Nguejnu ró janda 'na ndixũ c'ũ mi chägä 'na animal c'ũ me ma mbaja. Nu cja c'e animal me mi t'opjũ tjũ'ũ c'o mi sadũ Mizhocjimi. Nu c'e animal mi bũbü yenchõ Ƹ ñi, cja na dyëch'a Ƹ mota. ⁴ Nu c'ũ e ndixũ mi je'e bitu c'ũ ma cjipobũ, 'ñe c'ũ me ma mbaja, 'ñe mi cuat'ũ oro. Xo mi quis'i ts'irojo c'o me ma zõ, xo 'ñe o perla. C'e ndixũ mi tjë 'na mojmũ c'ũ mi ngueje oro, c'ũ me mi nizhi. Mi nizhi c'o s'ante 'ñe c'o me ma s'o na ngueje vi tsja na s'o c'e ndixũ. ⁵ Cja Ƹ ndë'ë mi t'opjũ 'na tjũ'ũ, c'ũ dya cjó mi pãrã ja ma cja c'e tjũ'ũ. Je mi t'opjũ a cjava c'e tjũ'ũ: “Ne ndajñiñi a Babilonia, je ngue nu nana texe c'o tsãjã bëzo, 'ñe texe c'o na s'o cja ne xoñijõmũ.” Je ma cjanu c'e tjũ'ũ. ⁶ Nuc'ua ró unũ ngũenda c'ũ e ndixũ, nza cja c'ũ o tĩ'ĩ na ngueje c'ũ vi pjõnbũ Ƹ cji c'o Ƹ nte Mizhocjimi. Nuc'o vi mbõ't'ũji c'o, na ngueje mi zopjũji yo nte mi xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Nu c'e ndixũ chjëntjovi c'ũ vi zi Ƹ cji c'o Ƹ t'i Mizhocjimi. Me mi mäjã c'e ndixũ. 'Ma ró jandagõ c'e ndixũ, dya mi pãrãgõ pje ne ro mama. ⁷ Nuc'ua c'e anxe o xitsi:

—¿Jenga dya in pãrãgue pje ne ra mama ne ndixũ? Nutscõ rá xi'ts'i nu c'ũ dya cjó mi pãrã ja cja c'e ndixũ c'ũ i jñanda, 'ñe c'e animal c'ũ chägä, c'ũ bũbü yenchõ Ƹ ñi, cja na dyëch'a Ƹ mota. ⁸ Nu c'e animal c'ũ na sate c'ũ i jñanda, ya ngue ra mbes'e cja c'e t'o'o c'ũ na jë c'ũ dya 'ñetse ja je sãt'ã. Nu c'e animal mi bũbü, pero dya cja bũbü dya. Pero ra 'ñetse na yeje. Nguec'ua yo cãrã cja ne xoñijõmũ 'ma ra jñandaji c'e animal ra mamaji: “Maco ya vi ndũ ne animal; ya bũbũtjo na yeje. Me na nojo nu”, ra 'ñeñeji. Nu c'o ra mama a cjanu ngueje c'o dya juns'ũ Ƹ tjũ'ũ cja c'e libro c'ũ

quis'i o tǵũ'ũ c'o ra búbütjo co Mizhocjimi para siempre. Yo tǵũ je quis'i ndeze 'ma o dyät'ä Mizhocjimi ne jens'e 'ñe ne xoñijõmü. Zö ra búbütjo na yeje c'e animal, ra zädä c'ü Mizhocjimi ra pant'a a ma a linfiernu.

⁹ 'O dya'c'üji pjeñe Mizhocjimi; ni jyodü rí tsjijñiji ngue c'ua rí tendioji ja cja c'ü mama Mizhocjimi. C'o yencho ñi'i c'o búbü cja c'e animal ngue yencho t'eje c'o. Cja o ñi'i c'o t'eje je junrü nu c'e ndixü. ¹⁰ C'o yencho ñi xo ngue yencho rey c'o. C'o tsi'ch'a rey ya ndõpüji c'o, dya cja mandaji. C'ü 'naja rey manda dya. Nu c'ü 'naja, dya be va ëjẽ c'ü. Ra ëjẽ c'ü, pero dya ra mezhe ra manda. ¹¹ Nu c'ü e animal c'ü mi búbü, y dya búbü dya, ngue c'ü na ocho rey. Pero xo ngueje 'naja c'o yencho. Nuc'ü, ra pant'a Mizhocjimi a ma a linfiernu.

¹² 'Nu c'o dyëch'a mota c'o ya i jñanda, ngueje dyëch'a rey c'o. Nuc'o, dya be ch'unü ra manda c'o. Ra ch'unüji c'ü ra tsjaji rey co c'e animal c'ü na sate. Pero 'natjo hora c'ü ra mandaji. ¹³ Nu c'o dyëch'a rey, 'natjo pjeñe c'ü ri cjjñi c'o. Ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne c'e animal c'ü na sate, ra unüji c'o o xondaroji. ¹⁴ Anguezeji je ra tsjapüji chũ c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo. C'ü e Ts'imë, nuc'ü ra ndõjõ c'ü. Na ngueje angueze manda texe cja yo jmu'u 'ñe texe cja yo rey. Nu c'o cãã co c'e Ts'imë, Mizhocjimi o zojnü c'o; xo o juajnü c'o. Anguezeji sido ejmeji c'e Ts'imë.

¹⁵ Cja xe nu xitsi c'ua c'e anxe:

—C'o ndeje c'o i jñanda nu ja mi junrü c'e s'orixü, nuc'o ngue o nte c'e ndixü c'ü manda c'o. Me na puncjü c'o. Cããji texe cja ne xoñijõmü, ñaji na puncjü o jña'a. Na puncjü raza c'o. ¹⁶ Nu c'o dyëch'a mota c'o i jñandague, nuc'o 'ñe c'e animal c'ü na sate ra nuji na ü c'ü e s'orixü, ra tsjapüji ra sufrido. Xo ra ts'osp'üji c'o o bitu ra nzerga, jo rro mbõ't'üji. Jo rron zapüji c'o o ts'ingue. Xo ra ndüt'üji cja sivi. ¹⁷ Na ngueje Mizhocjimi o tsjapü o nguijñiji cja o

mü'büji; nguec'ua ra tsjaji c'ua ja nzi ga mbeñe angueze. 'Natjo pjeñe c'ü ri cjiñji. Ngue reyji; pero nu ja mandaji ra nzhötüji c'e animal ngue c'ua nguextjo c'ü ra manda c'ü. Ra tsja rey c'e animal hasta cja ra zädä c'o o mama Mizhocjimi. ¹⁸ Nu c'ü e ndixü c'ü i jñanda, ngue c'ü e ndajñiñi c'ü manda texe cja yo rey texe cja ne xoñijöümü.

18

La caída de Babilonia

¹ Nuc'ua ró janda c'ua c'ü 'naja anxe c'ü ma sjöbü a jens'e. Me mi pë's'i na puncjü c'ü vi unü Mizhocjimi ro tsja'a. Nuc'ua cja ne xoñijöümü me co jya's'ü c'ua co nu c'ü ma zö angueze. ² Nuc'ua o mapjü c'ua na jens'e c'e anxe o mama a cjava:

—Ya ra yät'ä dya, ne ndajñiñi nu ni chjü a Babilonia. Exna cjuana ra yät'ä. Ngue c'ua dya cjó cja ri nzheñe nu; nguextjo yo demonio, 'ñe texe pje nde ma s'ondajma; 'ñe c'o me na s'o c'o peje o juaja. ³ Je ra zädä a cjanu na ngueje o dyonpü yo nte texe cja ne xoñijöümü. Nguec'ua dya ma't'üji Mizhocjimi; ma't'üji o ts'ita. Chjëntjovi c'ü ri tñji. Nujyo rey cja ne xoñijöümü dya jyanbüji c'e ndixü c'ü ngueje c'e jñiñi. Yo pje nde pö cja ne xoñijöümü ya me jünji na puncjü o merio na ngueje je dyoji c'e ndixü c'ü me na s'o. C'o pë's'i c'e ndixü, me ne yo nte ra ndöümü.

⁴ Nuc'ua ró ärä c'ü 'na jña'a c'ü vi 'ñeje a jens'e. Mi mama a cjava:

—Pedyoji cja ne jñiñi, nu'tsc'ejji ín ntets'ügöji; ngue c'ua dya rí tsjaji c'o cjaji nu, na ngue me na s'o. 'Ma sido rí tsärägueji nu, xo rí sufridogueji c'o ra sufrido anguesji. ⁵ Na ngueje c'o nzhübü c'o cjaji, me na puncjü. Chjëntjovi c'ü je ri cjins'i hasta a jens'e. Mizhocjimi pãrä c'ü me cjaji na s'o, y ya mama c'ü ya zädä c'ü ra sufridoji. ⁶ Rí nzhopqueji c'ü o tsja ne jñiñi. Rí jyä'tp'äji c'ü ra sufridoji,

na ngueje me co tsjapüji o sufrido yo nte. ⁷ Ne jñiñi me c'japütsjé na nojo. Me ma't'ü o ts'ita. Chjëntjovi nza cja 'na ndixü c'ü me tsājã na puncjü o bëzo. Nudya rí tsjapü me ra sufrido; me ra huë'ë angueze. Na ngueje mama a cjava cja o mü'bü: “Nguetscö rí minc'ö reina, rí mandagö. Dya rí 'natsjögö; dya pje bëtsigö c'ü rí tsājã o bëzo. Dya ra zädä c'ü me rá huëgö.” ⁸ Nguec'ua ra zädä 'naja pa c'ü me ra sufrido ne ndixü. Mismotjo c'e pa'a c'ü, me ra zö o ngueme, me ra nzhumü, me ra zö o tjijmi. Xo nde ra ndüt'üji cja sivi. Na ngueje me na zëzhi Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü ra tsjapü ra sufrido ne ndixü. O mama a cjanu c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e.

⁹ C'o rey cja ne xoñijömmü o tsjaji na s'o co c'e ndixü c'ü ngue c'e jñiñi. Me xo o ma't'üji c'o ts'ita. Nguec'ua 'ma ya ra jñandaji c'e bipji na ngueje c'ü rva tjë'ë c'e jñiñi, me ra huëpiji c'ü, me ra nzhumüji. ¹⁰ C'o rey je rgua böbüji na jë, ra zü'üji na ngue c'ü me ri sufrido c'e jñiñi. Ra mamaji a cjava:

—Juejme ne ndajñiñi a Babilonia nu me ma zëzhi. 'Natjo ndajme o zädä c'ü me sufrido c'ü na castigao Mizhocjimi nu, ra 'ñeñeji.

¹¹ Nu c'o pje nde pö cja ne xoñijömmü ra huëpiji angueze 'ñe ra nzhumüji, na ngueje dya cja cjó xe ri tömbüji c'o ri pöji. ¹² Dya cja cjó ri tömbüji o oro 'ñe o plata 'ñe o ts'irojo c'o me na zö, 'ñe o perla 'ñe o bitu c'o lino c'o me na jo, 'ñe o seda, 'ñe o mbabitu, 'ñe o bitu c'o na c'jipobü. Xo 'ñeje o za'a c'o me na jo ga jyärä, 'ñe c'o t'ät'ä co marfil, 'ñe co za'a, 'ñe c'o bronze, 'ñe c'o t'ëzi, 'ñe c'o mármol. ¹³ Xo 'ñeje canela, 'ñe c'o pjindyö c'o na jo ga jyärä, 'ñe nguichjüjnü, 'ñe mirra, 'ñe o perfume c'o na jo ga jyärä, 'ñe vino 'ñe aceite 'ñe harina 'ñe ndëxü. Nudya, pöji dya yo animal yo tuns'ü pöjö, 'ñe o ndëchjürü, 'ñe o pjadü, 'ñe o carro. Xo pöji o nte ra tsjapüji ra pëpji. Pero ra zädä

c'ü dya cja cjó ra ndõmbüji c'o. ¹⁴ Mizhocjimi ra mama a cjava:

—Nu'tsc'eji in cãrãji a Babilonia, nu c'o me mi ne in mü'bügueji, ya tjezetjo c'o. Texe c'o mi jüngueji c'o me ma mizhi 'ñe c'o me ma zö, ya bë'ts'igüejji dya c'o. Dya cja xe rí chõt'üji dya c'o, ra 'ñeñe.

¹⁵ Nu c'o pö c'o cja'a cja c'e jñiñi me jünji na puncjü merio, me ricoji. Ngüec'ua 'ma ra yät'ä c'e jñiñi, ra böbüji na jë. Na ngueje me ri sÿji c'ü ra sufrido c'e jñiñi. Ra huëpiji, me ra nzhümüji. ¹⁶ Ra mamaji a cjava:

—Juejme ne ndajñiñi. Mi chjëntjovi nza cja 'na ndixü c'ü me mi je'e na jo bitu c'o lino 'ñe c'o me ma mbaja 'ñe c'o ma cjipobü; 'ñe mi cuatüji o oro 'ñe mi jezheji co o ts'irojo c'o ma zö'ö 'ñe o perla. ¹⁷ 'Natjo ndajme o chjorü texe c'o, ra mamaji a cja c'ua.

Xo 'ñe texe c'o ëdyi c'o barco 'ñe c'o pëpji cja c'o barco 'ñe c'o pëpji cja ndeje ra böbüji na jë; xo 'ñe c'o pje nde pö c'o nzhodü cja barco. ¹⁸ Ra jñandaji c'e bipji c'ü ri tjë c'e jñiñi ra mapjüji ra mamaji a cjava:

—¿Ja ri bübü 'na jñiñi c'ü ri chjëntjovi ne ndajñiñi?, ra mamaji.

¹⁹ Cja rron dyü's'üji jö mü o ñiji. Cja rron mapjüji, ra huëji, ra nzhümüji. Ra mamaji a cjava:

—Nutsçöji rí pë's'iji o barco, 'ñezgöji rí comercianteji rí nzhodüji cja mar, ró tøjöji na puncjü merio na ngue c'ü mi jün na puncjü ne jñiñi. Pero nu c'o mi jün, 'natjo ndajme o chjorü texe, ra mamaji a cja c'ua.

²⁰ C'o o apóstole Mizhocjimi, 'ñe c'o o profeta 'ñe c'o dyaja o nte Mizhocjimi c'o cãrã a jens'e, ra mäjäji. Na ngueje Mizhocjimi ya ra chjotü c'e jñiñi, ra nzhopcü c'ü me vi tsjapü o sufrido c'o o nte Mizhocjimi.

²¹ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü ma zëzhi, o jñü 'na ndojo c'ü mi nza cja cjüjñü. Cjanu o ma pant'a cja e mar. O mama a cjava:

—Je rga cjanu rgá pant'aji na zëzhi c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Nuc'ü, dya cja xe ra ch'öt'ü c'ü. ²² Nu c'o mbë'bizhi c'o pjë'bi o arpa 'ñe o flauta 'ñe o trompeta, dya cja xe ra dyäräji cja o calle c'o. Nu c'o pje nde ät'ä, dya cja xe ra ch'öt'ü cja c'e jñiñi. Dya cja xe ra dyäräji c'ü xe ri cüjñüji nu. Na ngueje, dya cjó cja xe ri ndeñe. ²³ Dya cja xo ra ndë sivi nu ja je järä c'e jñiñi. C'ü ni tsjaji chjüntü, dya cja ra dyäräji nu ja je järä c'e jñiñi. Ra chjorü c'e jñiñi. Na ngueje c'o menzumü nu, o dyonpüji yo nte texe cja ne xoñijömmü o xipjiji c'o dya cjuana. Yo nte o 'ñejmeji, na ngueje me na nojo c'o comerciante cja c'e jñiñi, jünji na puncjü merio.

²⁴ Cja c'e jñiñi c'ü, je ch'öt'ü nu, o cji c'o profeta 'ñe c'o dyaja o nte Mizhocjimi 'ñe texe c'o o mbö't'üji cja ne xoñijömmü, je o mama a cja c'ua c'e anxe.

19

¹ Nuc'ua ró ärä c'ua me na puncjü nte c'o mi cãrä a jens'e. Mi mapjüji na jens'e, mi mamaji a cjava:

Aleluya. Ngue ín Mizhocjimigöji o jocüzü ín mü'büji, o 'ñevgueji libre.

Nuc'ü, me na nojo c'ü; me na zëzhi.

² Na ngue me na jo c'ü cja'a Mizhocjimi 'ñe me na cjuana. Ya tsjapü o sufrido c'ü e tras'orixü, nu c'ü o dyonpü yo cãrä cja ne xoñijömmü. Ngue c'ü je o dyonpüji nguec'ua dya mi ma't'üji Mizhocjimi; mi ma't'üji c'o ts'ita.

Mizhocjimi ya xo o nzhopcü c'e ndixü c'ü vi pjönbü o cji c'o nte c'o mi ätä Mizhocjimi.

³ Nuc'ua o yepe o mapjüji, o mamaji a cjava:

—Aleluya. Nu c'o bipji c'o c'os'ü c'e ndajñiñi, dya ra nguarü c'o.

⁴ Nuc'ua c'o veinticuatro tita 'ñe c'o nziyo c'o bübü, o ndüñijömüji o ma't'üji Mizhocjimi c'ü junrü cja c'e trono. Mi mamaji a cjava:

—Je rga cjanu, amén. Aleluya.

⁵ Nuc'ua ró ärägö c'ü 'na jña c'ü je ma ëjë cja c'e trono. Mi mama a cjava:

Unüji na pöjö ín Mizhocjimigöji, nu'tsc'ejí, texets'üji o mbëpjits'üji angueze.

Nu'tsc'ejí ín sÿji angueze ín ätäji, rí unüji na pöjö, zö pjë'ts'iji zö dya pje pjë'ts'iji, o 'ñeñe a cja c'ua c'e jña'a.

La fiesta de las bodas del Cordero

⁶ Ró ärä c'ua, nza cja c'ü xo mi cãrã na puncjü o nte. O t'ärä nza cja 'ma yürü na puncjü o ndeje; y 'ma me pjäjnã na zëzhi a jens'e. Mi mama a cjava:

Aleluya. Ya manda Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü me na zëzhi c'ü sö ra tsja texe.

⁷ Mö rá mäjäji dya, me rá mäjäji rá ma't'üji Mizhocjimi rá unüji na pöjö.

Na ngueje ya zädä c'ü ra tsja chjüntü. Ya zädä c'ü rá cãräji co e Jesucristo. Chjëntjovi 'ma cjaji chjüntü. Nu c'e Ts'imë e Jesucristo ngue c'e t'i c'ü ra chjüntü. Nutscöji rí ejmeji e Jesucristo, nguetscöji c'e xunt'i, ya ró jocüji rá ma cãrãgöji co angueze.

⁸ Na ngueje o dyacüji rí jegöji na jo bitu c'ü xiji lino, c'ü me jya'xtjo 'ñe me juës'i, je o mama a cja c'ua c'o jña'a.

C'o na jo bitu ngue c'o na jo c'o cja'a o nte Mizhocjimi.

⁹ Nuc'ua c'e anxe o xitsi a cjava:

—Dyopjügüe a cjava: “Me mäjä nu c'o o zojnü Mizhocjimi ra ma ñönüji 'ma ra chjüntü c'e Ts'imë.”

Xo o xitsi a cjava:

—Nujyo ngueje o jña Mizhocjimi, me na cjuana yo, o xitsi a cja c'ua.

¹⁰ Nutscö ró ndüñijömmü c'ua, cja o ngua c'e anxe ngue c'ua ro ma't'ü. Nuc'ua o xitsi c'ua:

—Dya rí ndüñijömmü ín jmigö; dya xo rí matcü. Nu'tsc'e 'ñe c'o in cjuarmague c'o sido ejme c'o o jizhi e Jesucristo, o mbëpjits'üji Mizhocjimi. Xo nzitjözügö, o mbëpjitzözügö Mizhocjimi. Je rí ndüñijömmü a jmi Mizhocjimi, rí ma't'ü angueze, o xitsi a cja c'ua c'e anxe.

Nu c'o jña c'o mama na cjuana ja cja e Jesucristo, ngue c'o je o mama c'o profeta; y ngue o jña Mizhocjimi c'o.

El jinete del caballo blanco

¹¹ Nuc'ua ró janda o xogü a jens'e. Ró janda 'na t'öxpjadü. Nu c'ü mi chägä angueze, mi chjü'ü a cjava: “Nu c'ü cja'a c'ua ja nzi ga mama.” Xo mi chjü'ü a cjava: “Nu c'ü na cjuana.” Nuc'ü, jün na jo ngüenda, 'ñe castigao yo nte c'ua ja nzi ni jyodü. ¹² Nu c'o o ndö'ö me mi juëbi nza cja o sivi. Nu cja o ñi'i, mi juns'ü 'na corona c'ü mi jyäns'ä na puncjü. Xo mi t'opjü 'na tjü'ü c'ü dya cjó mi pãrã pje mama. Mi nguextjotsjë c'ü mi chägä c'e pjadü c'ü mi pãrã. ¹³ Mi je'e 'na bitu c'ü vi ngant'aji cja cji'i. Nu c'ü o tjü'ü c'ü, ngueje o Jña Mizhocjimi. ¹⁴ Nuc'ua c'o xondaro a jens'e mi tjünt'üji a xütjü angueze. Nuc'o, nde mi chägäji o t'öxpjadü. C'o xondaro nde mi jeji o bitu c'o xiji lino c'o me ma jo 'ñe ma t'öxü 'ñe me mi jyaxtjo. ¹⁵ Nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü, cja o ne mi pedye 'na tjëdyi c'ü me ma s'ün. Ngue c'ü ro s'odü yo nte'e. Me na zëzhi rga mandaji, nza cja 'ma ri pãrãji co 'na dyëza c'ü t'ëzi. Angueze ra castigaoji; ra tsjapü ra sufridoji. Ra chjëntjovi nza cja 'ma yödüji c'o uva ngue c'ua ra mbedye c'ü e ngui uva. Ra tsjapüji me ra sufridoji na ngueje me ünbü Mizhocjimi anguezeji, na ngueje vi tsjaji c'o me na

s'ò. Me na zèzhi Mizhocjimi, sö ra tsja texe. ¹⁶ Nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü, mi juns'ü 'na tjü cja o bitu 'ñe cja o ngua. C'e tjü'ü je a cjava c'ü: “Nu c'ü manda texe cja yo jmu 'ñe cja yo rey.”

¹⁷ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü je mi böbü a nde cja e jyarü. O mapjü na jens'e, o xipji a cjava texe yo ndoparü yo pjüjuaja a nde a jens'e:

—Xä'däji, rí jmurügueji dya, nu ja rí sigueji na puncjü o jñönü. Ngue Mizhocjimi je ra dya'c'üji c'e jñönü. ¹⁸ Rí sapüji o ts'ingue c'o rey, 'ñe c'o capitán 'ñe o ts'ingue c'o bëzo c'o me chala. Nde rí sapüji o ts'ingue c'o pjadü 'ñe c'o chägäji. Rí sapüji o ts'ingue texe c'o nte c'o mbëpji, 'ñe c'o dya mbëpji, 'ñe c'o pje pjèzhi, 'ñe c'o dya pje pjèzhi; nde rí sagueji c'o, o 'ñeñe a cja c'ua c'e anxe.

¹⁹ Ró janda c'ua c'ü e animal c'ü na sate 'ñe c'o rey cja ne xoñijömmü 'ñe c'o o xondaröji. Ya vi jmurüji ngue c'ua ro tsjaji chü'ü nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü 'ñe c'o o xondaro angueze. ²⁰ O zürüji c'ua c'e animal c'ü na sate. Xo 'ñe o zürüji c'e profeta c'ü ngue c'ü na yeje o animal. C'e profeta ngue c'ü mi böbü a jmi c'ü ot'ü animal, mi cja c'o señal c'o me ma nojo. A cjanu, ngue c'ü vi dyonpü c'o mi cuat'ü o número c'ü ot'ü animal c'o ma't'ü c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'ü. C'e animal 'ñe c'e profeta c'ü dya cjuana o pant'aji vivo cja c'ü e zapjü c'ü ngue asufre c'ü me yot'ü sivi. ²¹ Nuc'ua c'o o xondaro c'e animal o bö't'üji. Je o bö't'üji co c'ü e tratjëdyi c'ü mi pedye cja o ne c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü. Nuc'ua texe c'o ndoparü me co zapüji o ts'ingue c'o vi ndü. Me co pji'ch'iji.

20

Los mil años

¹ Nuc'ua ró janda c'ua 'na anxe c'ü ma sjöbü a jens'e. Mi jün c'ü e sjogü cja c'ü e t'o'o c'ü na jë'ë c'ü dya 'ñetse

ja sät'ä. Mi cãjã 'na cadena cja ɔ dyë. ² Nuc'ua o zürü c'ua c'ü e trac'ijmi c'ü ya me mezhe, c'ü ngueje e Satanás c'ü dya jo. Cjanu o ndün't'ü co cadena c'ü ro mezhe 'na mil o cjë'ë. ³ Cjanu o pant'a cja c'ü e t'o'o c'ü me na jë'ë. Cjanu o ngo'bü na jo; cjanu o cuatü o sello, ngue c'ua c'ü dya jo, dya cja ro dyonpü yo nte, hasta 'ma cja ro zäs'ä c'o mil cjë. 'Ma ro cjogü yo mil cjë cja ro sjäpcä ja nzi pa'a.

⁴ Nuc'ua ró janda c'ua o trono nu ja junrü c'o manda. Nuc'o, o ch'unü ra jñüji ngüenda. Xo ró janda c'o aljma c'o o bö't'ü na ngueje o ndünt'üji a xütjü e Jesucristo o mamaji ja ga cja angueze. Nuc'o, dya o ma't'üji c'e animal c'ü na sate ne ri ngueje c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal. Dya xo mi cuat'ü ɔ número c'e animal cja ɔ ndëji ne xo ri ngue cja ɔ dyëji. Nuc'o, o nzhogü o bübütjoji na yeje. Nuc'o, o mandaji co e Jesucristo 'na mil cjë. ⁵ C'o dyaja añima c'o dya 'ñench'e ɔ mü'bü e Jesucristo, dya o teji 'ma. Cja ro teji 'ma ro cjogü c'o mil cjë. ⁶ Me ra mäjã nu c'o ot'ü ra te'e. Nuc'o, dya tũ nzhübü a jmi Mizhocjimi c'o. C'o dya 'ñench'e ɔ mü'bü e Jesucristo c'o ya ndü, ra tetjoji na yeje, cja rron mboch'üji a sivi. Ngue c'ü xiji na yeje rga ndüji. C'o ɔ nte Mizhocjimi, dya ra sufridoji cja c'e sivi. ɔ nte Mizhocjimi ra tsjaji mböcjimi ra pëpiji Mizhocjimi 'ñe e Cristo. Nde ra tsjaji jmu co e Cristo c'o mil cjë.

⁷ Nu 'ma ra zäs'ä c'o mil cjë, e Satanás ra xosp'üji cja c'e t'o nu ja mi cjo'bü. Cja rron pjongüji c'ua libre c'ü. ⁸ Nuc'ua ra ma c'ua; ra ma dyonpü yo nte texe cja ne xoñijömmü. Ra ma dyonpü c'o menzumü a Gog 'ñe c'o menzumü a Magog. Ra jmutüji c'ua, ngue c'ua ra tsjaji chü. Me na puncjü c'o ɔ xondaroji. Chjëntjoji nza cja yo 'ñöxijömmü a ñünü cja ndeje. ⁹ Rguí 'ñeji texe cja ne xoñijömmü ra zät'äji cja c'e ndajñiñi c'ü me ne Mizhocjimi, nu ja ri cãrã c'o ɔ nte. Nu c'e jñiñi ngueje a Jerusalén. Ra ngärãji texe a ñünü cja c'e jñiñi ngue c'ua ra chjotüji c'o ri

cārã nu. Pero nuc'ua ra jyäbä o sivi a jens'e. Ra ndë'ë texe c'o ri cārã texe a ñünü cja c'e jñiñi. ¹⁰ Nuc'ua e Satanás c'ü onpü yo nte ra pant'aji cja c'ü e zapjü c'ü ngue asufre c'ü me yot'ü sivi. Ngue nu ja xo vi manda Mizhocjimi rví pant'aji c'e animal c'ü na sate 'ñe c'e profeta c'ü dya cjuana. Me ra sufridoji na puncjü, xömü ndempa, c'ü dya ra nguarü.

El juicio ante el gran trono blanco

¹¹ Nuc'ua ró janda c'ua 'na trono c'ü me ma nojo, c'ü me ma t'öxü. Xo ró janda nu c'ü mi junrü cja c'e trono. Nuc'ua o c'ueñe ne xoñijömmü 'ñe e jens'e a jmi cja c'ü mi junrü cja c'e trono. Dya cja ch'öt'ü c'ua ja mi bübü ne xoñijömmü ne ri ngueje e jens'e. ¹² Nuc'ua ró janda c'o añima, c'o pje mi pjëzhi 'ñe c'o dya pje mi pjëzhi, nde mi böbüji a jmi Mizhocjimi. Nuc'ua Mizhocjimi o xo's'ü c'ua c'o libro. Cja xe nu o xo's'ü c'ua c'ü 'naja libro. Nunu je juns'ü nu, o tjü'ü c'o ra bübüttö co Mizhocjimi para siempre. Nuc'ua Mizhocjimi o jñünpü c'ua ngüenda c'o añima nu c'ua ja ma mama cja c'o libro. C'o libro mi mama texe c'o vi tsjaji 'ma mi cārãji cja ne xoñijömmü. ¹³ Nuc'ua o mar xo o pjons'ü c'o añima c'o vi ndü'ü nu. C'o t'o'o 'ñe c'ua ja cārã c'o aljma xo o nzhö'ö c'o añima. Mizhocjimi o jñünpüji ngüenda c'ua ja nzi ma tsjaji 'ma mi cārãji cja ne xoñijömmü. ¹⁴ Nuc'ua c'o t'o'o 'ñe c'ua ja mi cārã c'o aljma, Mizhocjimi o pant'a cja sivi nza ye lugar c'o. O pant'aji cja c'e zapjü nu ja me yot'ü sivi. Nguejnu xiji na yeje rga ndüji. ¹⁵ Xo o manda Mizhocjimi o pant'aji cja c'e zapjü c'ü me yot'ü sivi, nu c'o dya quis'i o tjü cja c'e libro nu ja quis'i o tjü nu c'o ra bübüttö co Mizhocjimi para siempre.

21

Cielo nuevo y tierra nueva

¹ Ya vi nguarü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü. Ya xo mi ojtjo o mar. Nuc'ua cja ró janda c'ua 'na jens'e c'ü cja dadyo; cja na 'na xoñijõmü c'ü cja xo dadyo. ² Nutscö e Juan, ya ró janda c'ua c'ü e ndajñiñi c'ü o xõcü Mizhocjimi. Ngueje a Jerusalén c'ü cja xo dadyo. Je ma sjõbü a jens'e cja Mizhocjimi. Ya vi jocüji na jo; ya je mi cãrã nu ɔ nte Mizhocjimi. Chjëntjovi nza cja 'ma jocü na jo 'na xunt'i c'ü ya ra chjëvi c'e t'i c'ü ra chjüntüvi. ³ Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña c'ü ma jens'e. Je vi 'ñeje cja c'e trono. Je mi mama a cjava:

—Jñanda, Mizhocjimi ya mimi a nde'e cja yo nte, angueze ya ra mimi co yo nte. Ri ngueje ɔ nteji angueze. Nguetsjë Mizhocjimi c'ü ra bübü co anguesji ngue c'ua ri ngue ɔ Mizhocjimiji. ⁴ Mizhocjimi ra ndintspi texe ɔ nguizhõji. Dya cja ra ndũji. Dya cja pje xe ra mbeñeji. Dya cja xo ra huëji. Dya cja xo ra zõji c'ü rrã ü. Na ngueje texe c'o me vi sufridoji cja ne xoñijõmü, dya cja ra sufridoji. Ya nde dadyo texe, je va xitsi a cja c'ua c'e jña'a.

⁵ Nuc'ua c'ü junrü cja c'e trono o mama a cjava:

—Jñanda, nutscö rrã cjapügö ra dadyo texe.

Cjanu o xitsi:

—Opjügue yo jña'a yo, na ngueje na cjuana yo. Yo nte sö ra mbãrã Mizhocjimi cja'a c'ua ja nzi va mama.

⁶ Cjanu o xitsi c'ua:

—Ya nguarü texe yo ro zädä. Nutscö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Nu c'o tũre, nutscö rá unüji c'ü ra ziji ndeje c'ü dya cja ra tũreji; ra bübütjovi co Mizhocjimi para siempre. Dya xo rá cobraji c'ü rá unüji c'e ndeje. ⁷ Nu c'o sido ejmezü ra ch'unüji texe yo. Nutscö ri nguetscö ɔ Mizhocjimiji. Nuc'o, ri ngueje ín ch'igö c'o. ⁸ Pero nu c'o me sũ, 'ñe c'o dya ejmezügö, 'ñe c'o me na s'o, 'ñe c'o mbõ't'üte, 'ñe c'o tsãjã o bëzo 'ñe c'o tsãjã o ndixũ, 'ñe c'o

cëro, 'ñe c'o ma't'ü o ts'ita, 'ñe texe c'o mbëchjine; nuc'o, ra ch'unüji c'ü ra boch'üji cja c'ü e zapjü c'ü tjë'ë co sivi 'ñe asufre. Ngue c'ü xiji na yeje rga ndüji, o mama a cja c'ua.

La nueva Jerusalén

⁹ Cjanu o ëjë c'ua 'naja c'o yencho anxe c'o mi tjë c'o yencho mojmü. C'o mojmü, ya vi pjödüji c'o castigo c'o mi nizhi c'o vi nguarü o sufrido c'o nte. Cjanu o zocügö c'e anxe. O xitsi a cjava:

—Xä'dägue a 'ñecjua. Rá jí'ts'i c'ü e xunt'i c'ü ngue o su'u c'ü e Ts'imë, o 'ñenze.

¹⁰ C'ü o Espíritu Mizhocjimi mi jítsi texe c'o. Nuc'ua c'e anxe o zinzi cja 'na t'eje c'ü me ma ndã. Cjanu o jítsi c'ü e ndajñiñi c'ü o xöcü Mizhocjimi c'ü ngueje a Jerusalén. Ma sjöbü a jens'e cja Mizhocjimi. ¹¹ C'e jñiñi me mi juëbi na zö na ngueje me na zö Mizhocjimi c'ü bübü nu. Me mi juëbi c'e jñiñi nza cja 'na ndojo c'ü me na mizhi c'ü xiji jaspe. Me mi 'ñetse nza cja o vigrio. ¹² Xo mi pë's'i 'naja ndüngümü c'ü me ma nojo, 'ñe me ma ndã. Mi ti'i doce ngoxtji. Nzi 'naja ngoxtji mi bübü 'na anxe. Cja c'o ngoxtji mi juns'ü o tjü c'o doce o t'i e Israel. ¹³ Nzi 'na lado c'e ndüngümü mi ti'i jñi'i ngoxtji. ¹⁴ Nu c'o o ndüngümü c'ü e jñiñi o mbedye doce cimientó. Cja c'o cimientó je mi juns'ü nu o tjü c'o doce o apóstole c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo.

¹⁵ Nu c'ü mi zocügö, mi jün 'na vara c'ü mi ngue oro. Nuc'ü, je mi dyëdyi c'ü e jñiñi. Xo mi dyëdyi c'ü e ndüngümü 'ñe c'o o ngoxtji. ¹⁶ Nu c'ü e ndajñiñi o mbedye na jo cuagro. Nu c'ü ma maja xo ne ma cjatjonu c'ü ma mbät'ä. C'e anxe o dyëdyi c'ü e jñiñi co c'ü e vara c'ü mi jün. O zö yeje mil cja na yeje ciento kilometro c'ü ma maja. Xo ma cjatjonu c'ü ma ndã'ã 'ñe c'ü ma mbät'ä. ¹⁷ Nuc'ua xo o dyëdyi c'ua c'o o ndüngümü. O zö sesenta y cuatro

metro c'ü ma ndã. C'e anxe o dyëdyi c'ua ja nzi ga tsja yo nte 'ma pje c'o ëdyiji.

¹⁸ Nu c'e ndüngümü vi t'ät'ä co ndojo c'o xiji jaspe. Nu c'ü e ndajñiñi mi ngueje dyavo oro nza cja vigrio c'ü me 'ñetse a tji'i. ¹⁹ Nu c'o cimientu c'ü e ndüngümü mi qui'i o ndojo c'o me na zö c'o me na mizhi. Nu c'ü o cimientu c'ü ot'ü, mi ngue ndojo c'o xiji jaspe. Nu c'ü na yeje mi ngueje ndojo c'o xiji zafiro. Nu c'ü na jñi'i mi ngueje ndojo c'o xiji ágata. Nu c'ü na nziyojo mi ngueje ndojo c'o xiji esmeralda. ²⁰ Nu c'ü na qui'ch'a mi ngueje ndojo c'o xiji ónice. C'ü na 'ñanto mi ngueje ndojo c'o xiji cornalina. C'ü na yenchu mi ngueje ndojo c'o xiji crisólito. C'ü na ocho mi ngueje ndojo c'o xiji berilo. C'ü na nueve mi ngueje ndojo c'o xiji topacio. C'ü na dyëch'a mi ngueje ndojo c'o xiji crisoprasa. C'ü na once mi ngueje ndojo c'o xiji jacinto. C'ü na doce mi ngueje ndojo c'o xiji amatista. ²¹ Nu c'o doce ngoxtji mi ngueje o perla. Nzi 'na ngoxtji mi ngueje 'natjo perla. Nu c'o o calle c'ü e jñiñi mi dyavo oro c'o ma 'ñetse nza cja o vigrio.

²² Dya ró jandagö cja c'ü e jñiñi ri järä o templo; na ngueje Mizhocjimi c'ü in Jmugöji c'ü sö ra tsja texe, 'ñe c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo nguetsjējēvi templovi. ²³ Nu c'ü e jñiñi, dya ni jyodü e jyarü ne xo ri ngue e zana c'ü ra jya's'ü nu. Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo c'e Ts'imë me na zövi; y nguetsjēvi jya's'üvi. ²⁴ Yo nte yo o jogü o mü'büji ra nzhodüji cja o jya's'ü c'e jñiñi. Nu c'o rey cja ne xoñijōmü ra ē zogü c'o me ni muvi c'o pē's'i anguezeji. ²⁵ Nu c'o ngoxtji, dya ra cjot'ü c'o. Na ngueje pamü ri ndempa nu; ri ojtjo bēxōmü. ²⁶ Yo nte texe cja ne xoñijōmü ra ē zogüji c'o me ni muvi c'o pē's'iji. ²⁷ C'o na s'o, dya ra cjogü a mbo cja c'ü e jñiñi c'o. Dya xo ra cjogü nu, c'o pezhe o bēchjine. Nu c'o ra cjogü nu, nguextjo c'o quis'i o tjū'ü cja c'e libro c'ü tjē'ë c'e Ts'imë. Nu c'o juns'ü o tjū'ü nu, ngue c'o ra

bübütjo co Mizhocjimi para siempre.

22

¹ Nuc'ua c'e anxe o jítsi 'na ndare c'ü me mi jore. Ngue c'e ndeje c'ü unü c'ü rga бүбүтjоjи. Me mi 'ñetse nza cja o vigrio. C'e ndare je ma peje cja o trono Mizhocjimi 'ñe c'ü e Ts'imë. ² C'e ndare je mi cjogü a nde cja c'e calle cja c'e jñiñi. Nzi 'na lado c'e ndare mi cja'a nu o za'a c'o quis'i c'o unü c'ü rga бүбүтjоjи. Doce vez ga nguis'i nu cjë'ë. Nzi 'na zana quis'i. Nu c'o o xi c'o za'a ngue c'o jocü yo nte cja ne xoñijö mü. ³ O trono Mizhocjimi 'ñe c'ü e Ts'imë je ra бүбү cja c'e jñiñi. Nu c'o o nte Mizhocjimi ra ma't'üji angueze. Dya ra бүбү nu, c'o rrã s'o'o. ⁴ Nu c'o o nte ra jñandbaji o jmi. Nu c'ü o tjü'ü, je ra jñus'ü cja o ndë anguezeji, na ngueje o nteji angueze. ⁵ Nujnu, dya ra bëxö mü nu. Dya xo rguí jyodüji o jya's'ü o sivi, ne xo ri ngueje o jya's'ü e jyarü. Ngueje Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji ngue o jya's'ü nu. Nu c'o cãrã nu, ra mandaji para siempre.

La venida de Jesucristo está cerca

⁶ Cjanu o xitsi c'e anxe:

—Texe yo jña yo i dyärã na cjuana yo; ra sö ra creo yo nte. Nu c'ü ín Jmugöji Mizhocjimi c'ü jíchi c'o profeta, o xitscö ró ë jí'tsc'ö yo ni jyodü ra zädã, ngue c'ua ra mbãrã yo nte. Dya cja ra mezhe ra zädã. ⁷ Tsjiñi c'ü mama e Jesucristo: “Dya cja ra metscö rá ëjë. Me ra mäjã nu c'o cja c'ua ja nzi ga mama Mizhocjimi cja ne libro”, o mama a cja c'ua.

⁸ Nutscö e Juan, nguetscö ró äragö, xo ró jandagö yo. 'Ma ró jandagö 'ñe ró äragö yo, nuc'ua ró ndüñijö mü a jmi c'e anxe c'ü o jítsi texe yo, ngue c'ua ro ma't'ü c'ü. ⁹ Pero c'e anxe o xitsi a cjava:

—Dya pje rí matcügö. Na ngueje nutscö xo rí mbëpjítjögö cja Mizhocjimi nza cjatsc'e 'ñe nza cja c'o in

cjuarmague c'o ngueje profeta, 'ñe nza cja c'o dyaja c'o cja c'ua ja nzi ga mama ne libro. Nguextjo Mizhocjimi rí ma't'ügue, enze a cjanu.

¹⁰ Nuc'ua cjanu o xitsi c'ua:

—Dya rí tso'bü yo jña yo mama Mizhocjimi cja ne libro, na ngueje ya ts'iquëtjo bëzhi c'ü ra zädä texe yo mama ne libro. ¹¹ Nguéc'ua yo pa'a yo dya be va sädä, 'ma dya ra nzhogü o mü'bü c'o cja na s'o, jyëzi sido ra tsjaji c'o. Nu c'o me na s'o cjiñi, xe rí jyëzitjo ra nguijñiji c'o na s'o. Nu c'o cja na jo, c'ü xe ra tsjatjoji na jo. Nu c'o ngue o nte Mizhocjimi, c'ü sido ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

¹² Mama a cjava e Jesucristo:

—Dyärä, dya cja ra metscö rá ëjë; ngue c'ua rá unü nzi 'najaji c'ua ja nzi va tsjaji 'ma mi cārāji cja ne xoñijöümü. ¹³ Nutscö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijöümü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo, eñe e Jesucristo.

¹⁴ Me ra mājā nu c'o tjintspiji o mü'büji co o cji e Jesucristo; ngue c'ua ra sö ra ziji c'o quis'i c'e za'a c'ü unü c'ü rga bübütjoji. Xo ra sö ra cjogüji cja o ngoxtji c'ü e ndajñiñi a jens'e. ¹⁵ Ra ngārā a tji nu c'o dya ejme Mizhocjimi, 'ñe c'o cëro, 'ñe c'o tsājā o ndixü, 'ñe c'o tsājā o bëzo, 'ñe c'o mbö't'üte 'ñe c'o ma't'ü o ts'ita, 'ñe c'o pezhe o bëchjine.

¹⁶ E Jesús xo mama:

—Nutscö e Jesús ró täjä nu ín anxegö o ë xi'ts'i texe yo, ngue c'ua rí xipjigue c'o dyaja ín ntegö. Nguetscö ró cjavügö o bübü e David. Xo o mboxbëchezügö e David. Xo nguetscö c'ü chjëntjovi nza cja c'e seje c'ü juëbi 'ma xörü, eñe.

¹⁷ Nu c'ü o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü o mü'bü yo o nte Mizhocjimi mama a cjava:

—Nu'tsc'e Jesucristo ín Jmuts'ügöjme, xä'dä.

Xo mama a cjava yo ɔ nte Mizhocjimi yo ngueje ɔ su c'e Ts'imë:

—Xä'dä dya, a 'ñecjua.

Texe c'o ärä yo jña'a yo, xo ni jyodü ra mamaji a cjava:

—Xä'dä dya, ín Jmuts'ügöjme.

Nu'tsc'eji in türeji in neji o ndeje, xä'däji rí ã siji o ndeje nu unü c'ü rgui bübütjoji. Nu ne ndeje, e Jesucristo ra dya'c'ütjoji; dya ra cobrats'üji.

¹⁸ Nu'tsc'eji in äräji yo jña yo mama ne libro, pjötpüji na puncjü ngüenda. Na ngueje 'ma cjó c'o ra jñu's'ü jña c'o dya mama ne libro, Mizhocjimi ra jñünpü ngüenda ra tsjapü ra sufrido texe c'ua ja nzi ga t'opjü cja ne libro.

¹⁹ Nu 'ma cjó c'o ra jñücü yo jña yo mama Mizhocjimi cja ne libro, Mizhocjimi xo ra jñüpcü ɔ tjü'ü cja c'e libro nu ja juns'ü ɔ tjü c'o ra bübütjo co Mizhocjimi para siempre. Dya xo ra cjogü a mbo cja ɔ jñiñi Mizhocjimi a jens'e. Ngue c'e jñiñi c'ü xitsiji Mizhocjimi cja ne libro.

²⁰ Nu c'ü mama yo jña'a yo, mama a cjava:

—Dya cja ra metscö rá ëjë, eñe.

Je rga cjanu, amén. Xä'dä, nu'tsc'e Jesús ín Jmuts'ügöjme.

²¹ E Jesucristo c'ü ín Jmugöji ra mböxc'üji, ra nintsjim-its'üji in texeji, ɔ ntets'üji angueze. Je rga cjanu, amén.

Nu ɔ jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central (MX:maz:Mazahua, Central)
copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Sep 2022 from source files dated 13 Jul
2022
2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc